

DOLENSKI LIST

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA

LASTNIK IN IZDAJATELJ: Okrajni odbor SZDL Novo mesto - Izhaja vsak četrtek - Posamezna številka 15 din - LETNA NAROČNINA 600 din, polletna 300 din, četrletna 150 din; plačilna je vnaprej - Za inozemstvo 1200 din oziroma 4 ameriške dolarje - TEKOČI RACUN pri Mestni hranilnici - Komunalni banki v Novem mestu št. 606-70/3-24

Štev. 38 (548)

Leto XI

NOVO MESTO, 22. SEPTEMBRA 1960

UREJUFJ uredniški odbor - Glavni in o NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo Mesto (Dilančeve ulice) - Poštni predal Novo mesto 35 št. 127 - Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo - podjetje «Delo» v Ljubljani

12
ave
dinar

Samo še dobre tri mesece

nam ostaja za izpolnitev letošnjega in z njim hkrati petletnega načrta gospodarskega razvoja okraja in občin - Do konca julija: 57,4 odst. družbenega bruto produkta, pri čemer vodita v industriji kemična in živilska industrija - Zaostajanje investicijske dejavnosti za šolstvo, kulturo in prosveto

V torek, 13. septembra, je bila v Novem mestu 16. seja obeh zborov okrajnega ljudskega odbora. Odborniki so na njej razpravljali predvsem o izpolnjevanju letošnjega družbenega načrta in o pripravah za jesenski setev. Iz poročila za družbeni plan in finančne razvidno, da smo v letošnjih prvih sedmih mesecih dosegli v družbenem bruto proizvodu 57,4 odst. letnega plana. Če primerjamo dosegeni bruto proizvod in narodni dohodek z lanskim, ugotovimo, da sta se povečala približno za 30 odst., medtem ko se je povečalo število zaposlenih le za 10,5 odstotka.

V industriji so dosegli pogoje letni plan (takole: kemična 78,8 odst., živilska 66,5 odst., tekstilna 61,4 odst., papirna industrija 65,3 odst., lesna 60,9 odst., tekstilna 60,4 odst., proizvodnja premoga 56,6 odst., elektroindustrija 54 odst., proizvodnja in predelava nekovin 49,9 odst., indu-

strija gradbenega materiala 49,2 odst., proizvodnja električne energije 37,7 odst. in kovinska industrija 33,4 odstotka.

Kako je bil dosežen plan v kmetijstvu v prvih sedmih mesecih, še ni znano. Predvidoma bo plan proizvodnje žit in krme presežen, v ostalih poljedelskih proizvodih pa dosežen. Precej pod planom bo pridelek sadja in grozdja - zaradi spomladanske slane. Plan živinorejske proizvodnje bo - kakor se pričakuje - do konca leta izpolnjen, saj je pridelok krme zelo ugoden, pa tudi število telet za zakol se je v primeri z minulim letom zmanjšalo za polovico.

V prvem polletju je porasel zelo občutno v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta še družbeni bruto produkt v turizmu in gostinstvu (za 55 odstotkov, narodni dohodek pa za 62,3 odst.) in gradbeništvu (50 odst., narodni dohodek pa za 67 odst.). Letošnji polletni plan so presegle še obrt, trgo-

vina in še nekatere druge panoge.

Poglejmo še splošno družbene dejavnosti

Za stanovanjsko izgradnjo smo porabili v prvem polletju nad 360 milijonov dinarjev ali približno 63 odst. letnega plana. Večja gradbena podjetja v okraju so opravila dela pri gradnji stanovanj v vrednosti 386 milijonov dinarjev. Nekateri druge komunalne gradnje ne potekajo tako, kakor je bilo pričakovati, ker niso bili pravočasno izdelani gradbeni in urbanistični načrti in ker ni sredstev.

Po bančni evidenci je bilo investiranih za šolstvo, kulturo in prosveto v prvem polletju 16,7 odstotka predvidenih sredstev. Izgubljeno bo v drugem polletju težko nadoknaditi, pripomniti pa moramo, da je bil že sedanj plan nasproti potrebam prenek.

V zdravstvu in socialnem varstvu je bilo v prvem polletju potrošenih le 21 odst. sredstev, predvidenih za investicije v letošnjem letu. Maj-

hen odstotek realizacije investicij je posledica pomanjkanja sredstev, zlasti sredstev občinskih ljudskih odborov.

Ce primerjamo investicije, izvršene v prvem polletju, z letnim planom, ugotovimo, da smo jih dosegli s 35 odstotki, znašajo namreč 2 milijardi 209 milijonov dinarjev. Letos je bilo predvideno, da bodo prispevale gospodarske organizacije za investicije v osnovna sredstva 1 milijardo 835 milijonov dinarjev. V prvem polletju so bila ta sredstva izkoriščena le s 23 odstotki a kljub temu za 22,6 odst. več kot v istem obdobju lani. Vendar so imela podjetja v svojih skladih prostih in neporabljenih sredstev milijardo in pol dinarjev ali za skoro 40 odstotkov več kot lani v istem času. Tako zadrževanje sredstev je glede na vsestranske investicijske potrebe za osnovna in obratna sredstva skrajno neodgovorno.

Nad planom so se investicije v gradbeništvu, prometu, trgovini, lovstvu, denarnih zavodih, državnih upravi in ostalem. Zaostajajo pa v kmetijstvu (20,3 odst.), gostinstvu (19,8 odst.), obrti (19,7 odst.), šolstvu, kulturi in prosveti (16,7 odst.) ter zdravstvu in socialnem varstvu (21,1 odst.).

Proračunski dohodki okrajnega ljudskega odbora in občinskih ljudskih odborov so bili doseženi glede na letni plan s 43 odstotki, proračunski izdatki pa s 47 odstotki. Med najslabšimi občninami so glede na razmerje med proračunskimi izdatki in dohodki občine Brežice, Črnomelj, Metlika in Novo mesto. Primanjkljaj proračunskih sredstev občinskih ljudskih odborov je znašal konec prvega polletja nad 81 milijonov dinarjev ali za 26 milijonov več kot v istem razdobju lani. Kljub sorazmerno velikim izdatkom pa občine še niso poravnale vseh obveznosti iz proračuna. Predvsem dolgujejo za zdravstveno zaščito, okrajnemu skladu za zavarovanje kmečkega prebivalstva za razna investicijska dela itd. Ti dolgovi pa se spet kažejo na obratnih sredstvih

(Nadaljevanje na 3. strani)

Prireditev ob občinskem prazniku v Sevnici so za nami. Proslavili smo ga dostojno, saj je bil enotenski sporod dokaj pester in bogat. Akademija v torek zvečer in veličasten zbor v sredo zjutraj sta pokazala prehojeno pot. Ljudje so prisluhnili in videli veličino uspehov. Sedaj so znova odšli na delo, trdno odločeni, da v bodoče še povečajo delovne in druge zmage, da še povečajo proizvodnjo vseh dobrin. Prihodnje leto pa - kaj neki bi moglo biti drugega kot še večji uspehi, še več pohval in priznanj za trud, ki ga bomo vložili naslednjih 12 mesecev v vse naše delo za nadaljnjo rast sevniske komune in Sevnice!

Pred požarnovarnostnim tednom

Prihodnji teden bo od 25. do 30. septembra v vsej Sloveniji požarnovarnostni teden. V tem tednu bodo imeli gasilci veliko dela. Pregledati bo treba podstrešja urediti dostope do vode za primer požara; gasilci v okolišnih in suhe, nočne in dnevnne vaje bodo morala izvesti vsa društva na področju občine. Novo mesto, vsa orodjarija in gasilski domovi morajo biti očisti, orodje pregledano. Pregledati bo treba industrijska in večja obrtna podjetja, zadružna

Naša največja protituberkulozna ustanova

V Sremski Kamenici (Vojvodina) so 17. septembra odprli novi inštitut za tuberkulozo. To je zdaj največja in najsoodobnejša protituberkulozna ustanova v Jugoslaviji. Inštitut zajema skupaj z upravno zgradbo in s parki 34 hektarov prostora, veljaj pa je (zgradba in oprema) 2 milijardi 400 milijonov dinarjev

Žlebič dobi cestni nadvoz

Blizu Žlebiča pri Ribnici so začeli graditi cestni nadvoz nad železnico. Dolg bo sto metrov, stroški zanj pa bodo znašali približno 24 milijonov dinarjev. Gradnja je v upravi za ceste LRS. To je eden izmed pomembnejših objektov na avtomobilski cesti Ljubljana - Kočevje - Delnice - Reka, ki jo bodo postopoma vso modernizirali.

posvetva in druge objekte, ki so zlasti zaradi zidave primerno torišče ognja, itd. Tudi naša gledališča, prosvetni domovi in njih odri morajo biti pregledani. Prav tako bo treba posvetiti posebno pozornost očiuvanju kulturnih in zgodovinskih spomenikov. Gasilska društva so dolžna seznanjati prebivalstvo z vsemi požarnimi nevarnostmi, na predavanjih je treba govoriti zlasti o preventivi. Danes se gasilstvo usmerja vse bolj v preprečevanje požarov. Zato je treba prebivalstvo govoriti o tem in ljudi seznanjati s preventivnim delom, zlasti pa jim prikazati škodo, ki nastaja zaradi požarov.

V tem tednu bodo tudi učitelji govorili o tem v šolah. V Novem mestu bo tudi nekaj predavanj. O njih bomo spregovorili še prihodnji teden. Novomeško in okoliška gasilska društva bodo imela v tem tednu več gasilskih vaj. Prebivalstvo naprošamo, da se pri pregledu ne preneha, marveč pomaga pri tem. Prosimo vse prebivalce našega okraja, da v tem tednu pospravijo podstrešja in jih uredijo po navodilih gasilcev, da ne bo nevarnosti za požare.

Spomladi: II. mladinski pevski festival

Drugi mladinski festival bo prihodnjega spomladi v Celju. Občinske revije mladih pevcev in okrajna izbirna tekmovalna naj bi dočela najboljšo zbor, ki bodo pokazali javnosti, kako narašča zanimanje za pevsko udejstvovanje mladega rodu. Nastoplj naj bi tudi mladinski instrumentalisti, folklorne skupine itd. Glasbeni sovet pri Zvezi Svobod in proevinskih društev Slovenije bo jedal poseben izbor pesmi, da bodo mladi pevci nastopili s izbranimi deli.

Tovariš Stane Kavčič v Novem mestu

V petek, 16. septembra, je na povabilo Okrajnega sindikalnega sveta v Novem mestu prišel predsednik Republiškega sveta sindikatov Slovenije in član CK ZKJ tov. Stane Kavčič v Novo mesto. V sindikalni dvorani se je zbral okrajni sindikalni aktiv, predavnik občinskih komitejev ZK in občinski odbor SZDL ter mnogi drugi funkcionarji. Tov. Kavčič je odgovarjal na vprašanja s področja gospodarstva, zakonodaje, razvoja delavskega samoupravljanja in družbenega upravljanja. V sproščenem razgovoru, ki je trajal le dve uri in pol, je pojasnjeval številna prečeta vprašanja z naštetih področij. Takšni neposredni razgovori so zelo koristni in si jih zato želimo čimveč. - Več bomo o razgovoru s tovarišem Kavčičem o aktualnih družbenih problemih našega okraja še poročali.

VZEMI SI ČAS - NE ŽIVLJENJE!

Med akcije za voznike motornih vozil in mopedske, ki je uradno trajala od 19. jun. do 31. avg., dejansko pa traja še danes in naj bi sploh ne bila končana, je bila zelo delavna okrajna komisija za varnost prometa. V okraju je organizirala 18 predavanj s filmskimi predstavami za poklicne šoferje, katerih se je udeležilo 720 voznikov. Za šoferje-amaterje je bilo organiziranih 29 predavanj s filmi; udeležilo se jih je 1960 voznikov-amaterjev. Tudi mopedisti so imeli 21 predavanj, ki se jih je udeležilo 1240 voznikov.

Za obveznike predvojske vzgoje je bilo organiziranih 49 predavanj s filmi, ki se jih je udeležilo 2300 mladincev. Razen tega so predvajali filme o prometu pri 52 letno predstavah, ki jih je gledalo 10.700 ljudi. Diapozitivni »Na cesti nisi sam« so bili prikazani pri 98 kino predstavah. Organizirane so bile tudi 3 ocenjevalne vožnje, ki se jih je udeležilo 19 voznikov motornih vozil.

Avto-moto društva ter združenja šoferjev in avtomobilistov, ki se niso imela predavanj za voznike motornih vozil, naj stopijo v stik z občinskimi komisijami za varnost prometa, da jim prisrčno filme in predavatelje. Vsak šofer je dobil ali bo pa še dobil brošuro »Vzemi si čas - ne življenje!« ki naj jo dobro prečita. V njej bo našel koristne napotke za varno vožnjo.

Še letos: TOMOSOVI »CITROENI«

Stiska, ki nastaja zaradi čedalje večjega povpraševanja po osebnih avtomobilih, bo v prihodnjih letih močno omiljena: tovarna motornih koles TOMOS v Kopru je že podpisala pogodbo s francosko tovarno »Citroen«, s katero bo v kooperaciji izdelovala osebne avtomobile. V tovarni se že pripravljajo na izdelavo prvih sestavnih delov in montažo prvih vozil. Računajo, da bodo še do konca letošnjega decembra v poskusni seriji izdelali 300 avtomobilov. Prav gotovo bo prihod domačin »Citroenov« na naš trg živahno presenečenje.

Da bo manj nesreč!

V dvorani Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje je bila v soboto dopoldan konferenca društva varnostnih inženirjev in tehnikov in predsednikov komisij HTZ večjih gospodarskih organizacij. Na konferenci so razpravljali o pripravah na teden varnosti in o nesrečah pri delu v letošnjem prvem polletju. Poudarili so, da mora biti težišče dela za pripravo tedna varnosti v gospodarskih organizacijah, posebne komisije pri občinah pa naj jim le pomagajo. Tako bodo v podjetjih razčlenili vzroke nesreč in poklicnih obolenj, hkrati pa prikazali možnosti za njihovo odstranitev. V vseh kolektivih bodo številna predavanja o higijensko-tehnični zaščiti pri delu, z grafikon; bodo prikazali izgubo, ki jo trpijo gospodarske organizacije zaradi nesreč pri delu itd. V novomeškem gradbenem podjetju »Pionir« bodo o teh vprašanjih razpravljali tudi na posebnih sejah delavskega sveta in upravnega odbora. 16. oktobra, ko se bo začel teden varnosti, bodo izdali tudi posebno številko domačega biltena, ki bo posvečeno predvsem varnosti pri delu. Razen tega bodo pregledali tudi vsa gradbišča in na njih razpravljali o delavcih ugotovljenih pomanjkljivostih. K so delovanju pa bodo pritegnili tudi zdravstvene delavce in požarno varnost.

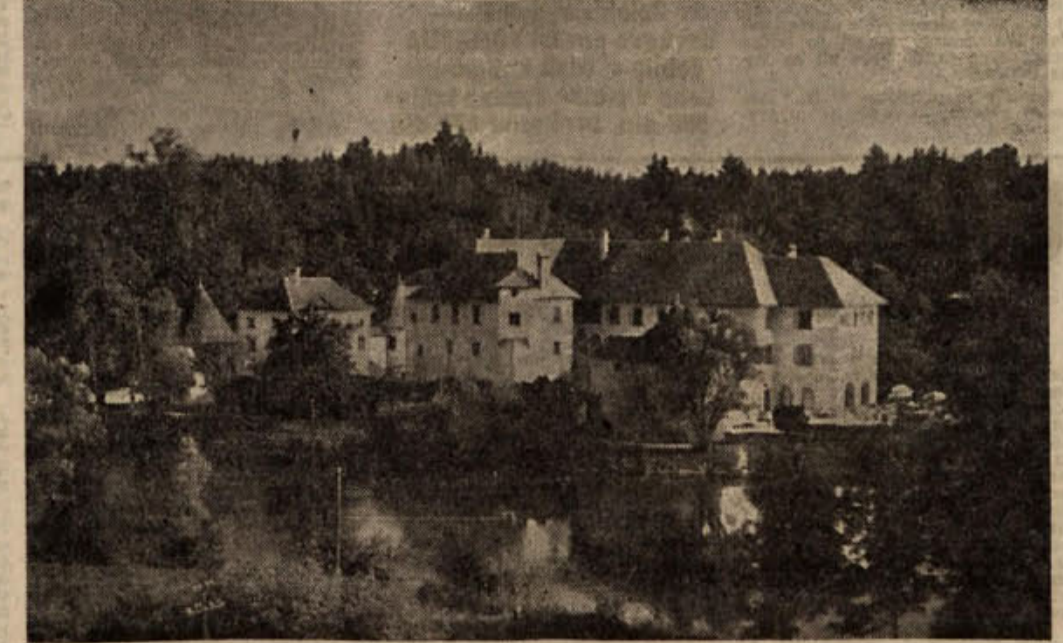
Ko so pregledali podatke o nesrečah pri delu v letošnjem prvem polletju, so ugotovili,

VREME

ZA ČAS OD 22. SEPTEMBRA DO 2. OKTOBRA: Nestalno s pogostimi padavinami. Razjasnitve ne bodo trajale več kot dva dni zaporedno. - Najmočnejše padavine pričakujemo okrog 26. septembra. Dr. V. M.

»KRKA« - letni plan do 1. novembra

Tovarna zdravil »Krk« Novo mesto je v prvem polletju rešegla plan proizvodnje za 28 odstotkov. Do 1. novembra bodo proizvodni plan za leto 1960, kot vse kaže izpolnili, do konca leta pa znatno presegle.

GOSTINSKO PODJETJE **Hotel GRAD Otočec**
čestita za krajevni praznik vsem Otočanom in okoliškemu prebivalstvu, hkrati pa : travlja svoje goste in se jim proroča za nadaljnjo naklonjenost!

Z A B E L E Z E N O

»Ženske, zgorele boste!«

Gospodinjki center v Brežicah je lani v začetku leta ustanovil mlečno restavracijo. S kuhinjo vred meri ta lokal še danes le 45 m². »Ženske, zgorele boste!« so napovedovali mnogi Brežičani v začetku. Občina je dala 400 tisoč dinarjev dotacije. Nakupile so najpotrebnejši inventar, nekaj pa so si ga izposodile. Pomagal je Okrajni odbor RK Novo mesto, pomagala je še KZ Brežice in Dom JLA. Sedem žena in deklet dela pod vodstvom Pepce Spindler od takrat vsak dan v dveh izmenah. Druga drugi se umikajo v tesnih prehodih med mizami v lokalu in v majhni kuhinji, založeni z vsem, kar je pri kuhi potrebno. Na majhnem pločevinastem štedilniku, na enakem električnem in na izposojenem električnem kuhalniku neprestano vre v ponvah in loncih. Gostov pa je vedno več. Hrana je okusna in poceni. Do 1. avgusta so postregle gostom že s 96 tisoč obroki. Ko so začele, so bila osnovna sredstva vredna 400 tisoč dinarjev, letos so vredna več kot 900 tisoč dinarjev, razen tega pa imajo za 200 tisoč din inventarja, izposojenega od KZ Brežice in Doma JLA. Oboji so jih z razumevanjem podprli. Občina Brežice in OLO Novo mesto sta se odpovedala raznim datjavam. Nobenih obratnih sredstev nima mlečna restavracija, pa so vseeno imele lani za 6 milijonov 179 tisoč din, letos pa za 4 milijone 816 tisoč din prometa. Neplačanih računov nimajo, skromni kolektiv pa redno prejema prav tako skromne, toda težko zaslužene plače. Na zaslihih policah med vrati in v lokalu so lepo zloženi kozarci z vkljuanim sadjem in mezzamij (246 kg) in vloženo zelenjavo (226 kg). »To bo za naše goste pozimi,« pri-... Med delovnim časom so pripravile vse to. Sedem žena in deklet dela tiho in prizadevno že leto in pol. Niso zgorele, kot so napovedovali mnogi. Ne, v letu in pol so iz skromnih začetkov ustvarile nekaj velikega. Njihovi gostje, ki prihajajo dan za dnem na belo kavo, na jogurt, na sir s smetano, skratka na malico, kosilo ali večerjo, so edini, ki jih podpirajo in hrabrijjo. Prostori so še dolgo premajhni. Ali ne bi mogla vsaj malo pomagati tudi podjetja? Gospodinjki center vendar ni dolžan reševati problem družbene prehrane! Dovolj je storil, ko je dokazal, da se da s pridnostjo in z dobro, vztrajno voljo doseči marsikaj. In stanovanjska skupnost? Hvaležna naj bo ženam, ki so obrat ustanovile, zdaj pa naj ga prezame in ga razvija še naprej!

MILOŠ JAKOPEC

Prvi izpolnili letni plan

Pisali smo že, da je OBRATNO KOVinarsko PODJETJE V DOBOVI izpolnilo svoj letni plan 22. avgusta. To podjetje je hkrati tudi prvo, ki je letos doseglo v našem okraju plan. Priljubimo, kaj pravi o podjetju, izpolnitvi plana in ostalem predsednik upravnega odbora podjetja FRANC DERENDA in direktor LUDVIK JUVAN.

— Naše podjetje je začelo obratovati novembra lani. Ustanovljeno je bilo z namenom, da zaposli odvečno delovno silo Dobove in okolice, ki se je do takrat vozila na delo v Zagreb in drugam. Začeli smo s petimi ljudmi.

Letošnji plan je bil 22,7 milijonov bruto produkta, ki ga

naj bi proizvedlo povprečno 17 zaposlenih. Temeljni je na povprečnih proizvodnje v kovinarski industriji, upošteval pa je, da je bilo podjetje komaj ustanovljeno. Izdelujemo samokolnice, "japanarje" (samokolnice z dvema kolesoma, ki so prekuene) in druge konstrukcije po naročilih v kooperaciji s Kovinarsko združenje iz Vidma - Krškega.

Podjetje je plan izpolnilo že 22. avgusta, zadnjega avgusta pa je znašala njegova proizvodnja približno 26 milijonov dinarjev. Ta uspeh so dosegli s povprečno zaposlenimi 17 delavci (odšteti so bolezenski in redni dopusti uprave in javenci). V začetku septembra je podjetje zaposlovalo 12 kvalificiranih delavcev, 2

polkvalificiranih, 7 nekvalificiranih, 4 vajence in 2 uslužbenca v upravi. Delavci so v glavnem ključavničarji, strugarji in varilci.

Pravilo, da so plan presegle, ker so se njihovi proizvodni dobiro uveljavili na tržišču. Samokolnice in japanarji so zelo iskani po vsej državi, največ pa jih prodajo v sosednjo Hrvatsko. Drugi vzrok, zaradi katerega so presegle plan, je nagajanje po učniku, ki je vpeljano povsod, kjer je mogoče.

Že letos, prvo leto obstoja, razstavljajo na Zagrebškem velesejmu. Prav v zvezi z velesejmom so se pojavile tudi nekatere težave. 6 tednov pred otvoritvijo sejma so poslali Obrtni zbornici v Novo mesto dopis, da bi radi sodelovali na Zagrebškem velesejmu in jo prošili, naj uredi vse potrebno. 5 ur pred otvoritvijo sejma pa so dobili odgovor, naj se obrnejo na obrtno zbornico v Zagrebu. Obrtni zbornici so poslali tudi dopis, v zvezi s pomanjkanjem materiala in naj niso dobili odgovora. Manjša podjetja namreč težko dobe določeni material in ga morajo preplačati. Tak mate-

rial bi lahko zagotovila tem podjetjem Obrtna zbornica.

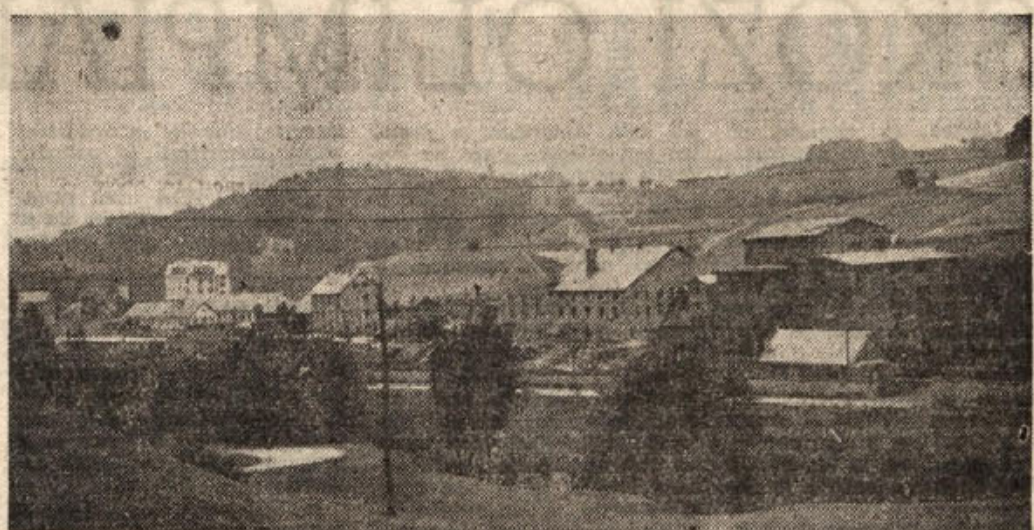
Radi bi posojilo, da bi uredili dve dvorani: prva bi merila 20 x 10 m, druga pa bi 10 x 6 m. Načrte in vse potrebno že imajo.

Pojasniti moramo namreč, da so delavnice Obrtnega kovinarskega podjetja v prvem nadstropju bivše kožarne. Po stopnicah morajo nositi predmete, težke 1000 in več kg.

Ob lepem vremenu dela večina delavcev na dvorišču. Tu sestavljajo, varijo, ravna in sploh obdelujejo razne predmete. Ko pa pada dež in ko bo zima, se bodo gnetli v prvem nadstropju, se pravi v delavnici.

Prostor za novi dvorani imajo že določeni in na njem tudi že delajo, kar je potrebno pred gradnjo.

— Precej bomo napravili prostovoljno, občina nam je že prispevala 800.000 dinarjev, zdaj pa čakamo, da nam bo primikalni še okraj. Gradnja in oprema bi stala le 10 milijonov dinarjev. Zadovoljni bi bili, če bi dobili le kakih 5 milijonov posojila. S tem gradnja in sredstvi bi bruto produkt za 3-krat povečali.

Pozdrav s Senovega (na sliki: stavbe senoveškega rudnika rjavega premoga)

Dom — cesta — bolnišnica

Poročali smo že, da bo od 14. do 16. oktobra letos v Novem mestu sestanki kirurgov ortopedsko-travmatološke sekcije zdravniških društev NRH in LRS. Obiskali smo primarija dr. Otona Bajca, šefa kirurške oddelke novomeške bolnišnice. In mu zastavili nekaj vprašanj s področja prometne travmatologije.

Kako je s prometno travmatizacijo na Dolenjskem? Prometna travmatizacija tudi pri nas zelo hitro narasta. Število nezgod na našem oddelku se je povečalo od 400 na leto, kolikor jih je bilo pred desetimi leti, na 1800 primerov, ki smo jih zabeležili lani. Prav posebno je prispevala k temu v zadnjih letih povečana motorizacija in nova avtomobilska cesta, ki nam je motorizacijo še posebej približala.

Kaj bi bilo po Vašem mišljenju treba ukreniti, da bi temu odpomogli? Glavni namen sestanka v Novem mestu je prav doletitev teh smernic. Na posvetu bomo obdelali predvsem vprašanja obveščanja, reševalne službe in nudenja strokovno primerne prve pomoči pri prometnih nesrečah. Vsekakor pa bo treba poskrbeti tudi za zadostno število prometnih sredstev, opremljenih s potrebno aparaturo za prvo pomoč. Kader reševalne službe pa bomo morali usposobiti za nudenje take pomoči po-

Norec na fužini

Ko prideš na Dvor pri Žumberku, zagledaš najprej ostanki plavža; dimnik iz trdega kamna, ki že več kot sto let kljubuje dežju in soncu in pripoveduje o časih, ko so tukaj topili rudo in kovali, vili in obdelovali železo.

Razen tega dimnika pa o tistih časih pričča še kovačija ob Krki. Potoček, speljan do kovačije, ki je malo odmaknjena od reke, poganja kolo, to kolo pa vzdiguje kladivo, ki mu pravijo "norec".

Ko sem se bližal kovačiji, sem že od daleč zaslišal udarjanje kladiva. Majhna stavbica, starinska od temeljev do strehe.

"Dober dan," pozdravim, ko vstopim.

Mož, ki je delal pri kladivu, se sploh ni ozrl. Se le ko sto-

pim k njemu, me opazi. Vidi, da ga hočem povprašati. Pokaže mi z roko, naj počakam še trenutek, da skuje kos železa, ki ga je držal s kleščami. Potem, ko delo opravi, si obrise znoj in začne.

"Veste, dela je toliko, da ga sama dva, jaz in mojster, ne moreva opraviti. Kovačija je last kmetijske zadruge na Dvoru... Sedaj delava samo dva. Prej jih je bilo več... Saj vidite, štirje ognji so bili... Pokaže z roko proti štirim ognjiščem, kjer žarijo železo.

"In kaj delate?"

"Sekte, cepine in celo vrsto poljskega orodja... Iz Ljubljane dobimo železo. Naročil imamo toliko, da jih spriti ne moremo izvršiti... Pravijo, da bodo našo kovačijo kmalu modernizirali. No, potem ne bo nobenega "norca" več na Krki..."

Z zadnje seie obeh zborov OLO

(Nadaljevanje s 1. strani) gospodarskih in drugih organizacij... Iz vseh teh podatkov o izvršitvi polletnega in delno sedemmesečnega plana lahko zaključimo, da kljub nekaterim zaostankom obstajajo pogoji za izpolnitev letnega plana še pred koncem leta. Od oddelčnih organov, družbenih in političnih organizacij, zlasti pa od samih gospodarskih organizacij in njihovih delovnih kolektivov je odvisno, če bodo letošnje planske naloge dosežene že do 29. novembra. Po udariti moramo še, da letošnji plan zajema v celoti tudi plan za prihodnje leto. Se pravi, da bomo tako izvršili petletni plan približno leto dni pred rokom.

V razpravi, ki je sledila poročilu, so odborniki govorili predvsem o gradbeništvu, kmetijstvu, gozdarstvu in lesni industriji.

V gradbeništvu je opaziti, da nekatera podjetja in občine ne dajo graditi tistem podjetju, ki bi gradilo hitreje, ceneje in boljše, ampak podpirajo svoja občinska gradbena podjetja (se pravi, da jim odstopajo gradnje), čeprav zgradi tako majhno občinsko gradbeno podjetje določen objekt dražje, pozneje in manj kvalitetno. Mala gradbena podjetja namreč nimajo dovolj mehanizacije, čeprav imajo veliko dobre volje za delo. Predlaga no je bilo, naj bi bilo v okraju le eno močno gradbeno podjetje, ki bi imelo več obratov, ostala manjša — sedanja občinska podjetja — pa naj bi se ukvarjala le z uslužno dejavnostjo. Ugovoreno je bilo še, da neka-

MALI OGLASI V DOLENJSKEM LISTU: ZANESLJIV USPEHI

Na podlagi 4. člena zakona o izkrcanju kmetijskega zemljišča (Uradni list FRJ št. 43-707/89), pismenega mnenja komisije strokovnjakov o potrebnosti, možnosti in gospodarnosti agroinženirskih strojev z dne 15/9-1989 ter sklepa Svetne za kmetijstvo OLO št. 04/8-02-6/5-80 z dne 17/9-1989 je Občinski ljudski odbor Novo mesto na ločenih sejah obeh zborov dne 20. 9. 1989 sprejel:

1. Odborniki za kmetijstvo OLO št. 04/8-02-6/5-80 z dne 17/9-1989 je Občinski ljudski odbor Novo mesto na ločenih sejah obeh zborov dne 20. 9. 1989 sprejel:

1. Odborniki za kmetijstvo OLO št. 04/8-02-6/5-80 z dne 17/9-1989 je Občinski ljudski odbor Novo mesto na ločenih sejah obeh zborov dne 20. 9. 1989 sprejel:

1. Odborniki za kmetijstvo OLO št. 04/8-02-6/5-80 z dne 17/9-1989 je Občinski ljudski odbor Novo mesto na ločenih sejah obeh zborov dne 20. 9. 1989 sprejel:

NOVO MESTO: odlok sprejet!

Odborniki obeh zborov Oblovo mesto so v torek dopoldne, 20. septembra, na skupni seji sprejeli med drugim tudi odlok o agroinženirskih ukrepih za pridelovanje pšenice in krme. Razprava o odloku, ki ga določa in objavlja, je bila dolga in živahna; več bomo o novih odlokih in poteku seje poročali prihodnjt.

Torej še nekaj let — mogoče manj — in zadnji ostanek fužin se bo umaknil novemu načinu dela. Vendar bo spomin na fužino na Dvoru še dolgo živ. Ostal bo v zapiskih zgodovinarjev in v spominu ljudi. Povprašajte jih! Povedali vam bodo, da so tu nekdo izdelovali topove za Srbe, ki so se leta 1804 uprli Turkom. V knjigi o zgodovini železa piše Müller, nekdanji kustos ljubljanskega muzeja, da je 30. januarja 1806 zapisal fužinski uradnik Cerin, da so Srbi naročili 60 topov in mozarjev.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Velike skrbi malega podjetja

Kaj je res in kaj ni v žumberškem "Remontu" bodo polno izkoristili in morali se možnost, da se priključijo k kakšnemu večjemu podjetju (pri katerem bi bili stroji vedno polno izkoriščeni). Zedinja možnost bi predstavljal za žumberško občino hud udarec, ker ne bi dobivala od enega največjih podjetij več dohodkov, v merilu okraja pa bi imeli enako dohodkov, ali pa še več, saj bi skupnost bi imela večje stroške.

PRIMANJKUJE JIM GRADBENEGA MATERIALA

Večkrat se zgodi, da mora "Remont" zaradi pomanjkanja gradbenega materiala gradnje ustaviti. Podjetje ima skladiščenih le malo ali nič pogodb za dobavo tega materiala, ker jih dobavitelji niso dobavljali kljub sklenjeni pogodbi na dobavo materiala. Takšnega dobavitelja ne božjo zaradi neizvrševanja pogodb, ker drugi sploh ne bi več dobili od njega materiala...

TEHNIČNE TEŽAVE

"Remont" nima zaposlenega nobenega gradbenega tehničarja inženirja. Zadni strokovnjaki jih je zastpil pred dnevi. Sicer pa pravijo, da si z njim niso dosti pomagali, ker je bil pač po svoje tuden. Pravijo tudi, da je on kriv, da nimajo še cenila del in predstavljala manjšo delovno silo uvedene norme in skorde. V nasprotju so prišli z njim še zaradi drugih stvari.

NEDOSEZENI SKLADI IN ČISTI DOBIČEK

V prvem polletju bi moral dobiti "Remont" 2 milijona 860.000 dinarjev dobička, ustavila pa ga je le okolica 1 milijon 127.000 dinarjev. Vzrok: 850.000 dinarjev, za kolikor bi bil dobiček večji, so držali za generalno popravilo strojev, za se približno 800.000

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Analize gospodarjenja v lanskem letu, še bolj pa analize, veljajo za letošnje leto, vse bolj dokazujejo, da se gospodarstvo razvija pri nas nadvse uspešno. Po domače bi rekli, če bo šlo tako naprej, bo za vse dobro.

Nedavno tega je odbor za proračun pri Zvezi ljudski skupščini proučeval zaključni račun za lansko leto ter ugotovil, da so bili v zveznem proračunu prvič večji dohodki od izdatkov. Povsem razumljivo, da so bili poslanci ob takih ugotovitvah zelo razpoloženi in zadovoljni. Prizadevanja, da bi postal naš proračun aktiven, so končno rodila uspehe in pri tem imajo zasluge prave gotovo vsi proizvajalci, pa tudi vsi naši gospodarski in politični voditelji, ki so oskrbeli skladen razvoj, šigar posledica je takšen uspeh. Stvar je toliko bolj pomembna, ker je tudi letošnji proračun v prvih osmih mesecih aktiven za okoli 4 milijard dinarjev. Poenostakem lahko pričakujemo, da bomo letošnje leto, vsaj kar se zveznega proračuna tiče, zaključili še bolj uspešno kot lani.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

Novi šola v Zameškem

Te dni bo šola v Zameškem popolnoma dograjena in opremljena, tako da bo v njej lahko začel pouk. Otroci se bodo po dolgih letih pouka v navadni kmetijski stavbi, ki je bila le zašilno preurejena v šolo, preseleli v nove, svetle prostore.

SKOZI OLIMPIADO IN RIM

V četrtek, 25. avgusta, ob 16.30 uri, je bila na novozagranjenem stadionu, ki sprejema sto tisoč ljudi, svečana otvoritev olimpijskih iger. Stadion je bil slavno okrašen z zastavami vseh držav, udeležence olimpiade; tako je nad nami plapolala tudi naša jugoslovanska zastava in nam ustvarjala toplo domače vzdušje. Ves stadion je bil zaseden že pred svečanostjo. Živo pisana množica je vrvela kot v čebeljem panju, prevzeta od dogodkov, ki so združili koliki narode v sožitju in volji po miru in medsebojnem sodelovanju. Letala in helikopteri so poltavali nad stadionom in nenehno filmali od vseh strani. Tik pred pričetkom se je iz množice utr-

gal neki Američan in pretekel vso atletsko stezo na stadionu, medtem mu je pa množica burno plaskala. Mošak je namreč staval 100 dolarjev, da bo pretekel stadion in ga ne bo nobeden zaustavil. V tem je tudi uspel.

Stevine fanfare, godbe in pevski zbori so ob določeni uri zadoneli z vseh strani stadiona, v katerega so pričeli prihajati športniki vseh držav v koloni in vsak pod svojo zastavo. Razvrščali so se na običnem polju nogometnega igrišča, ki je bilo docela pokrito z nastopajočimi. Posebno burno smo pozdravili jugoslovanske športnike. Ki so strumno prikorakali pod našo zastavo. Med udeleženci so bile najbolj zastopane de-

legacije Amerike in Sovjetske zveze. Američani so vzbudili pozornost s tem, da je prvič v zgodovini ZDA nosil zastavo črnc, Rusji pa s tem, da je njihov športnik nosil zastavo v ozki ves stadion iztegnjeno v eni roki. Posebno toplo so bile pozdravljene delegacije sedaj nastopale pod svojo zastavo.

Po oficijelnih nagovorih je italijanski športnik pritekel na stadion z gorečo bakljo in prižgal veliko olimpijsko žaro. Vsi prijetni so ustali, godba je zaigrala olimpijsko himno, na visoki drog pa so dvignili olimpijsko zastavo. Ob istem času je bilo spuščeno tisoče globov, ki so mrgoleli nad stadionom, topovi pa so izstrelili častne salve. To je bil zares veličasten in nepozaben dogodek, ki prav lahko mnogo pripomore, da bo človeštvo živevalo v miru, mladina pa zmirala svoje fizične in umske sposobnosti v športni borbi za najvišje dosežke v tej ali oni panogi.

Naslednjega dne so se pričela tekmovanja po številnih stadionih v Rimu in širjem po Italiji. Nedaleč od središča mesta ob reki Tiberji je posebno športno središče s številnimi velikimi stadioni za vse športne prireditve. Tu so potekala tekmovanja 17. olimpijade. V neposredni bližini je zgrajenih nekaj lepših stanovanjskih stavb. Tu so nastajali aktivni športniki in jih docela izločili od ostalega sveta. Živelj so pod strogo disciplino, ločeni po spolu. Celo športniki zakonci, kakor Zatopekova in Conolly, so bili ločeni. Veliko pozornost so

uzbudile Rusinje, ki so nastopale in hodile v kratkih, visoko odrezanih hlačkah, kar je dalo zlasti puritanecem veliko povoda za diskusijo o moralni. Zvedeli smo, da so tudi Američanke in druge športnice zahtevale od svojih vodstev takoj oblačila. Jugoslovanski športniki so bili dokaj skromni in disciplinirani.

V sredi športnih palač in stadionov pa je kraj, ki je vzbudil zlasti pri tujih obiskovalcih veliko negotovanja. Tu namreč kakor v zasmeh vsem zmagovalcem minule vojne stoji spomenik Mussoliniju in mnogi drugi kamni, ki spominjajo na fašistično dobo. Ta kraj, ki je ves v marmornu črnjavo karabinjerji. Italijani se izgovarjajo, češ da je

pač dokaz njihove zgodovine in kulture, toda ta kraj je bil v času športnih dogodkov osamljen, le redki obiskovalci so z zanikanjem izražali svojo nejevoljo.

Glede na večdnevno bivanje v Rimu smo med tekmovalci obiskovali rasne znamenitosti mesta. Rim je eno izmed najlepših mest na svetu. Ima dva milijona prebivalcev. Znameniti je tudi po svojih sedmih gričih in reki Tiberi, ki teče skozi mesto. V mestu je mnogo starin, ki pričajo o davnih stoletjih, ki so burno prehajala skozi to večno mesto, kot ga nazivajo katolici.

(Nadaljevanje prihodnjih)

Novomeški atlet so imeli zadnjo soboto na novem stadionu izredno tekmovanje za dolensko prvenstvo, ki bo v nedeljo v Kobarju. Z doseženimi rezultati smo lahko zadovoljni in pričakujemo, da nas bodo tekmovalci dostojno zastopali. Nekateri so ves čas pridno vadili, zato uspeh ni izostal. Pogreli smo Derganca Gorinovo, Kotnikovo, Gantarjevo in Barbčevco. Lahko rečemo, da so nekateri tekmovalke postale zadnje čase neradne; ne vadijo in tudi ne nastopajo na atletskih tekmovalnih.

Atletika je športna panoga, kjer se samo z vztrajanjem, in sistematičnim delom dosežejo uspehi; atletski tekmovalci, zlasti pa tekmovalci, ki bi se upoštevali je pa zadnje čase vedno manj. Morada bodo pionirji, ki so tokrat številno nastopili v posameznih panogah in tudi redno vadjo.

Rezultati tekmovalnjakov: 60 m pionirji: 1. Marko Cigler 5,5, 2. Brane Vidmar 6,8, 3. Franc Končič 9,0. 60 m mladinci: 1. Mira Tomc 11,0, 2. Nataša Ramšak 9,0, 3. Ivaona Iren 10,6. 100 m članice: 1. Jelka Hude 4,6, 2. Vida Picek 5,5. 100 m štani: 1. Marjan Mažnik 2,3, 2. Niko Picek 13,5, 3. 400 m štani: 1. Franc Krulj 50,0. 1.000 m štani: 1. Marjan Španec 1,0, 2. Miran Kovarj 7,0, 3. Brančko Volk 7,0. 1500 m štani: 1. Stanek Lašk 6:47,6, 2. Jože Brajer (LM) 6:20, 3. Ivan Ostrelj 6:22. 200 m štani: 1. Jože Matekovič (LM) 25,5, 2. Franc Krulj 26,5, 3. Boris Ozboj 26,4.

NAPREDEK

Pokazali več resnosti do dela kakor prej tekmovalci. Na tekmovalstvu so nastopili tudi štani ljudske milice iz našega okraja ki imajo prihodno nedeljo republiko prvenstvo. Tekmovalje je prisotstvo republiko trener Marjan Kolarič iz Ljubljane, ki se je pohvalno izrazil o novomeški atletiki, posebno pa ga je razveselilo lepo število nastopajočih pionirjev (18) in mladincov (19), ki služijo vojsko v Novomeški kopki, ki bi se mogle videti. Metalec kopja pri štani Marjan Špiler meče kopje vedno boljše 59,45 m je že lepo uspeh. Tudi v skoku v daljino je bil Špiler odličan, saj je z rezultatom 6,54 m premagal vse ostale skakalce, ki so skakali čez 6 metrov. Igorju Penku se ni poročilo večkrat krogle 13 metrov, vendar je tudi 14,00 m dober rezultat in v Kobarju bo gotovo pokazal vse svoje sposobnosti. V metalu Marjanu, ki služi vojsko v Novomeški mestu, smo dobili dobrega športnika. Metalka Vidmarjeva je bila uspešna v vseh treh metih. Marjanu Penku je uspelo prebrati preko 180 cm. Na dobrem skakalstvu lahko še letos pričakujemo rezultat 185 cm. morda pa tudi 190 cm. Med pionirji je nekaj prav nadarjenih atletov, kot Cigler, Novšak, Picek, Španec. Z redno vadbo bodo lahko dostojno zastopali tekmovalce v posameznih panogah.

Jože Glonar

Odličen start Črnomaljk

»DRAVA«, PTUJ 17. SEPTEMBRA, ČRNOMALJK

Ekipe iz Črnomolja je nastopila v Ptuj v naslednji postavi: Rajgelj, Zunič A., Furjan, Jelčič, Kvas, Carman, Weiss, Bižel. Kljub temu, da so bile Črnomaljske porazene, imajo še vedno možnost da osvojejo prvo mesto v republikanski rokometni ligi. Trenutno je ekipa na tretjem mestu s istim številom točk kot Drava (Ptuj) in Svoboda (Ljubljana). Ekipa črnomaljskega Partizana med prvimi v Sloveniji. Zensko tekmovalje v republikanski rokometni ligi se je pričelo 10. septembra. Prvo tekmo št. 1 odigrala oboje novice: Strojnikova Golinka in Partizan iz Črnomolja. Ekipa iz Črnomolja je premagala prva Gorenjske s rezultatom 6:5. Takoj naslednjega dne so Črnomaljske gostovale v Kranju in tekmovalje z domačo mladostjo, ki je letošnjo sezono nastopala kot eden izmed kandidatov za prva Slovenije. Črnomaljske so hotele doseči vsaj čim čim večji rezultat, dosegajo pa so, kljub dobri igri, Kranjčank, zmagale. Prvi polčas je ekipa iz Kranja odločila v svojo korist, medtem ko je bilo v drugem polčasu drugače. Črnomaljske so zmagale z rezultatom 9:3 (počas 1:3).

V NEDELJO, 25. SEPTEMBRA, DERBY V ČRNOMOLJU

V medsebojnem tekmovalju se bosta srečala slovenska prva slovan iz Ljubljane in Partizan Črnomelj. Po vsej verjetnosti bo zmaga ene ali druge ekipe odločila o jenskem rokometni ligi. Trenutno je ekipa na tretjem mestu s istim številom točk kot Drava (Ptuj) in Svoboda (Ljubljana). Ekipa črnomaljskega Partizana med prvimi v Sloveniji. Zensko tekmovalje v republikanski rokometni ligi se je pričelo 10. septembra. Prvo tekmo št. 1 odigrala oboje novice: Strojnikova Golinka in Partizan iz Črnomolja. Ekipa iz Črnomolja je premagala prva Gorenjske s rezultatom 6:5. Takoj naslednjega dne so Črnomaljske gostovale v Kranju in tekmovalje z domačo mladostjo, ki je letošnjo sezono nastopala kot eden izmed kandidatov za prva Slovenije. Črnomaljske so hotele doseči vsaj čim čim večji rezultat, dosegajo pa so, kljub dobri igri, Kranjčank, zmagale. Prvi polčas je ekipa iz Kranja odločila v svojo korist, medtem ko je bilo v drugem polčasu drugače. Črnomaljske so zmagale z rezultatom 9:3 (počas 1:3).

M-E

ELAN : PARTIZAN (Krško) 2:2

V tekmovalju Nogometne podzve okraja Novo mesto, ki se je začelo preteklo nedeljo, je že v začetku kup težav. Le tri dni pred 1. kolo okrajne lige se je razformiral brežiški nogometni klub tako da je v ligo ostalo le 8 klubov. Ne vemo, kaj je vzrok nenadni odločitvi brežiških nogometišev (baje slabo finančno stanje in neutrujene rezerve). Da so Brežice kot eden najmočnejših nogometnih centrov v okraju ostale brez predstavnika v okrajni ligi, je res nezamisljivo. Novomeški nogometisti so v nedeljo gostovali v Krški, kjer so se pomerili z ekipo tamkajšnjega Partizana. Tekma se je končala brez odločitve - 2:2, kar je pravzaprav uspeh za Novomečane, ki so nastopili s tremi rezervami oziroma spremeni,evalci, ki so večkratli nastopi disciplinirani nogometišev; katerim se ni ljubilo potovati v Krško. Zanimivo je tudi, da je krška ekipa nastopila s nekaterimi igralci, ki so bili že pred dnevi člani NK »Brežice«. To je proti veljavni predpisom o registraciji, zato ne bo nič čudnega, če bo vodstvo podzve prisiljeno tekmo registrirati s 3:0 p. t. za Elan.

SENOVO : BELA KRAJINA 1:2

V nedeljo, 18. septembra, je bilo odigrano prvo kolo jesenskega tekmovalja v DNP. Za začetek je pokazal, da bo v domači nogometni podzvevi huda borba. Nedeljska tekma na Senovem, kjer sta se srečala moštvo Bele krajine iz Črnomolja in domača nogometna ekipa, je potekala zelo živahno in borbeno. Sodičnik Balon iz Brezice, ki bi moral voditi tekmo, je v zadnjem trenutku dosegajoč odpuščal, ne da bi obvestil vodstvo v Novem mestu. Da bi se izognil nadaljnjim stroškom, sta se moštvi sporazumeli, da bo sodi domačin Pšeničnik. Čeprav ni BK nastopila v polni postavi, je bila igra v njenih rekah in je sreča je obvarovala domače hujšega poraza. Priponiti pa je treba, da so se žilavo upirali tehnično boljšim Belekrančcem in bi lahko z več resnosti in vztrajnim treningom uspešne nastopili. Sodičnik Pšeničnik je v drugem delu igre popustil, ko je s sekanjem igre zaustavil akcije obeh moštvi. Zlasti je odkodoval BK nepravilno dosojeno enaistmetrovko in v izključitvijo dveh najbolj discipliniranih igralcev, ki še sedaj ne moreta razumeti, zakaj sta bila izključena. J. V.

ZENA IN DOM * SODOBNO GOSPODINJSTVO * ZENA IN DOM * SODOBNO GOSPODINJSTVO *

Pripravljamo zaloge za mlečno kuhinjo

Današnja matj je rešena mnogih skrbi, ki so se pred desetletjem trle njeno prednico. Ne redko je takrat za mlaičkom, ki je stekel v šolo, zadonel skok okoli karajoč glas: »Tonček! Ze spet si pozabil malico! Takoj nazaj! Danes tega ni več. Mlečna kuhinja nudijo otrokom v šolah obilno, raznovrstno in tečno malico. V šolskih torbich ni več drobtin, vsi učenci prejmejo v šoli enak obrok. Bolj veselji in sprošteni so, saj se ni treba distemu, ki je priniseli le skorjico kruha, sramovasti pred bogatejšimi sočolecem, ki ima obilno malico. V šoli dobijo vsi enak obrok.

Jesen je, sadno drevje in vlogradji nudijo obilico sadežev, po poljih in vrtovih je dovolj zelenjave. Prav zdaj bomo mlečne kuhinje po šolah najlaže oskrbele s primerno zalogo mezz, vkuhanega sadja, vložene zelenjave, sadnih sokov in vsega, kar bo šolarjevo malico popestrilo. Šole so dobivale dosej večino tega, kar so potrebovale za pripravo malice, iz mednarodne pomoči. Toda ta pomoč bo počasi ukinjena. Ze zdaj moramo o tem razmišljati.

V sadovnjakih vsako leto zganjajo velike količine odpadnega sadja, ki bi ga lahko brez večjega truda, s pripomočki, ki

jih marsikje že imamo, predelali v mezz in sadne sokove. Žene na vsi se lahko zberozvečer v mlečni kuhinji, naučile se bodo vkuhanjavanja, izmenjale izkušnje, se pogovorile in razvedrile, hkrati pa pripravile zalogo mezz, sokov, vkuhanega sadja in zelenjave, ki bo šolskim otrokom v zimskih dneh obogatila malico.

Okrajni odbor RK je mnogim mlečnim kuhinjam že oskrbel različne priprave ter pomagal s sredstvi, z navesti in materialom. Tudi okrajni zavod za pospeševanje gospodinjstva in občinski gospodinjstvi centri že nekaj let sem prirejajo tečaj, svetujejo ali drugače pomagajo. Lani so na mnogih šolah pričakali zimo z lepo zalogo vkuhanega sadja, mezz, zelenjave in sadnih sokov. Posebno pridne so bile žene v brežiški občini: tudi letos ni tam nič slabše.

Zavod za pospeševanje gospodinjstva v Pilecah je osnovaj predelovalnico sadnih sokov. Letošnja sadna letina ni najboljša, v okolici Pileca pa je vseeno dovolj sadja. Prostore in nekaj pripomočkov za predelovalnico je dalo na razpolago zadružno podjetstvo Kmetijske zadruga v Brežicah. Iz odpadnega sadja so nameravali kuhati žganje. Okrajni zavod za

pospeševanje gospodinjstva je prišel baumanov zvon in še nekaj drugih pripomočkov. Sadni mošt so pastilizirali, s tako pridobitvam sadnim sokom pa polnili steklenice. Vse šole so že obveščene, naj zbirajo steklenice. Več tudi, kam naj jih pošljejo. Iz predelovalnice, ki jo bo vodila Ivanka Ostrelj, učiteljica v Pilecah in predsednica občinske komisije za mlečne kuhinje in brežiški občini, bodo steklenice, napolnjene s sadnim sokom, vračali v šole, ki nimajo priprav, da bi ga skuhalo same, in tja, kjer letos ni sadja.

Če vasa bodo te dni nadlegovajali otroci za steklenice, poglejte po omrah, v letih in na podstrešju, gotovo boste našle kakšno Otroko jo bo odnesel v šolo, sadni sok pa mu bo popostril sicer enolični obrok, ljeka mu bodo zagorela. Živahnjeji bo in laže se bo učil!

Zdaj pa še nekaj besed o kuhanju mezz, vlaganju sadja in zelenjave. Ko smo preleteli tedne obiskale šole v Arčičah, Pilecah in na Bizeljskem, smo bile iznenadene, ko smo videli, koliko vsega imajo že vložene. Kmetičke gospodinjce se zbirajo ob večerih v šoli. Iz sadja, ki ga je pridelala pionirska šolska zadruga, darovali mladi zadrugniki ali pa priniseli otroci od doma (pobrali so ga pod drevjem, kjer bi sicer zgnilo), pripravljajo mezz, vkuhanjavo in pripravljajo zelenjavo za

vlaganje. Šolske zadruga in aktivni mladi zadrugniki so pridelali tudi zelje, papriko in korenček. Vse to roke kmetičke žene očistijo, zrežejo, obrežejo in po številnih receptih vložijo v kozarce. In še kako prav so prišlo vse to poznam!

V Arčičah so gospodinjce v nekaj dneh pripravile za mlečno kuhinjo na šoli 50 litrov mezz, več kot 10 litrov sokov in vložile nekaj zelenjave. V Pilecah imajo pripravljeno za samo že več kot 200 litrov mezz, sadnih sokov in zelenjave, prav tako tudi na Bizeljskem. Delati pa so šele pričeli!

Tudi na drugih šolah, kjer imajo mlečne kuhinje, naj žene takoj prično kuhati mezz, vlagati sadje in zelenjavo in pripravljati sadne sokove, če sta le sadje in zelenjavo pri roki. Zavod za pospeševanje gospodinjstva je izdal že več zvezkov receptov.

Ponekod so na podeželju težave z mesečnimi prispevki, ki jih morajo starši plačevati za malico šolskih otrok. Vodstva mlečnih kuhinj naj zaprosijo pomoč kmetičke zadruga! Te naj pri odskupu vprašajo gospodinjke, koliko je pripravljen prispevati za mlečno kuhinjo. Takrat, ko je kmet prejel denar, ga bo odročili najlaže in tudi skoparkit ne bo kot bi morda sterc. Izdatna in pestra malica pa bo mladim šolčkom vseh naših otrok le koristila.

Je res premalo delovnih mest za dekleta?

Med šolskimi počitnicami so podjetja prijavila pri novomeški občinski posredovalnici za delo okoli 250 prostih vajenskih delovnih mest. Posredovalnica je napotila v uk 95 vajencev in 28 vajenk. Ženska a jenska delovna mesta so tako vsa zasedena, na posredovalnici pa je prijavljenih še 80 mladink, ki so končale v glavnem osemletko. Nad 100 delovnih mest za mladince je ostalo ne zasedenih, predvsem v zidarski in tesarski stroki. Ta dva poklica mladi fantov na privlačjata, zato pa je veliko, celo preveč kandidatov za avtomobiliste. Primanjkuje predvsem letnikov 1943 do 1945. Precej mladincev se pritučuje in bodo kasneje postali kvalificirani industrijski delavci. V našrtu je, da bi ustanovili v Novem mestu Industrijsko šolo, ki bi bila predvsem namenjena vsem tistim delavcem, ki se pritučujejo.

Tečaj na Loki

Gospodinjstvi center v Sevnici se priredil v torek, 13. septembra, v Loki poldnevni tečaj o uporabi sokovnika, ki je tako praktičen, da si ga bo morala nabaviti vsaka napredna gospodinja. Tečaj se je udeležilo okoli 80 deklet in žena iz Loke in okolice.

Tečajnice so z velikim zanimanjem poslušale voditeljico tečaja tov. Vinčarjevo, ki je delovanje sokovnika nazorno prikazala. Tečaj tečaj o našemu počitniškem času.

Dva modela jesenskih oblek po novem diktanu: neoprijet in shapen život, ki je navadno tudi precej dolg. Karo in resice so zelo priljubljeni

Toliko rok je pri delu, da bi marsikdo na prvi pogled rekli: pogled no, to je pa tovarna. Na silki pa vidite skupino udeležencev in udeleženec tečaja za vkuhanje, ki ga je na Bizeljskem pridelala šolska žena-zadruga. Brez posebnega strokovnega vodstva se žene ojnaučile in 5. septembra pričele. Kmetijska zadruga jim je dala na razpolago prostor in nekaj drv za kurjavo, kozarce in vse potrebno (tudi štedilnik za kuho) so priniseli tečajnice s svojih domov, 25 jih hodil redno vsak dan, večnih jih je tudi več, kakor pač ustelejo. Da, še celo Mirje fantje se s pomočmi del dekleta in se uče vkuhanjavanja. Tovaršice jih zelo pohvaljajo, pravijo da so prav tako ročni kot oni, eden izmed njih je celo najboljši tečajnik! Nemalokrat je ura še polna, če se svetl luč v sobi, kjer pridni udeleženec tečaja kuhajo mezz, pripravljajo srbsko in bolgarsko solato, vkuhanjavo sadje in se uče. Dosej so vkuhali in vložili še več kot 200 litrov. Tečaj bo trajal do 28. septembra, nato bodo pridelile žene-zadrugnice razpolago o vkuhanjavo sadja in zelenjave za samo. Na Bizeljskem so imeli do sedaj še dve kuharske šole (prva leta 1955, druga leto 1956). Mladiki tečaj za vkuhanjavo je prvi

Toliko rok je pri delu, da bi marsikdo na prvi pogled rekli: pogled no, to je pa tovarna. Na silki pa vidite skupino udeležencev in udeleženec tečaja za vkuhanje, ki ga je na Bizeljskem pridelala šolska žena-zadruga. Brez posebnega strokovnega vodstva se žene ojnaučile in 5. septembra pričele. Kmetijska zadruga jim je dala na razpolago prostor in nekaj drv za kurjavo, kozarce in vse potrebno (tudi štedilnik za kuho) so priniseli tečajnice s svojih domov, 25 jih hodil redno vsak dan, večnih jih je tudi več, kakor pač ustelejo. Da, še celo Mirje fantje se s pomočmi del dekleta in se uče vkuhanjavanja. Tovaršice jih zelo pohvaljajo, pravijo da so prav tako ročni kot oni, eden izmed njih je celo najboljši tečajnik! Nemalokrat je ura še polna, če se svetl luč v sobi, kjer pridni udeleženec tečaja kuhajo mezz, pripravljajo srbsko in bolgarsko solato, vkuhanjavo sadje in se uče. Dosej so vkuhali in vložili še več kot 200 litrov. Tečaj bo trajal do 28. septembra, nato bodo pridelile žene-zadrugnice razpolago o vkuhanjavo sadja in zelenjave za samo. Na Bizeljskem so imeli do sedaj še dve kuharske šole (prva leta 1955, druga leto 1956). Mladiki tečaj za vkuhanjavo je prvi

MAJDA SE JE PELJALA Z AVTOBUSOM IZ NOVEGA MESTA PROTI DVORU. MED VOŽNJO JE JI PADLA NA TLAK DENARNICA Z NEKAJ VEČ KOT 32.000 DINARJI. V STRAZI JE ZASTOPLA, IZGUBA PA JE OPAZILA ŠELE DOMA. TAKOJ JE NAJELA ŠOFERJA, DA JO JE ZAPLEL DO DVORA, KJER JE PRIČAKALO AVTOBUS. DENARNICO NA TLAK JE OPAZILA MARIJA, JO POBRALA IN DALA SPREVDNIŠTU, KI JO JE IZROČIL NA POSTAJI LJUDSKE MILICE V DOLENJSKIH TOPICAH. TU JO JE MAJDA TUDI DOBILA.

Prvi del zgodbe je tu končan in začne se drugi. Naslednjega dne se je najditeljica pozanimala na novomeški postaji LM, če je lastnica dobila denarnico nazaj. Na postaji jim takrat o vsej zadevi še ni bilo nič znano.

Istega dne dopoldne je obiskala najditeljica tudi Majdo, ji povedala, da je ona našla njeno denarnico in zahtevala 15 odstotkov od najdenega (kolikor pripada najditelju po zakonu). Majda, ki je dobila svoj denar nazaj, je najditeljico nesramno zavrnila, da ji ne da nobene nagrade in da jo najkrat toži, če ji ni prav!

Najditeljica je šla še enkrat vprašat na postajo LM, če ima pravico do nagrade. Miličniki so ji potrdili, da ima (po Ur. listu FLR.J. 9349) Nato je neki miličnik isto razložil po telefonu tudi Majdi. Ta je kričala tudi v telefon, češ da osebe, ki ji našla denar ne pozna itd. Miličnik je zaradi kričanja v telefon prekinil zvezo. Majda pa je kasneje povabil drugi miličnik na postajo LM.

Tudi na postaji LM, kamor je prišla v spremstvu šoferja avtobusa, se Majda ni obnašala kulturneje. Spet je kričala. Miličniki so jo mirili, ji ponudili stol, kar pa je odklonila. O najditeljici je povorila samo grdo in izrekla celo sum, da ji denarnice ne bi vrnila, če je ne bi videli tudi druge potnice itd. Po današnjih urah (kolikor časa si je mirila žive v brezplačnem stanovanju) je Majda podpisala zapisnik, v katerem piše med ostalim tudi, da Majda ne ve, kako se piše ženska, ki je našla denarnico, in da ne ve od kod je doma...

Poštenost se ne da kupiti s 15 odstotki najdenine, to je res. Poštenost pa zasluži nagrado, ker s tem še bolj izpodbuja ljudi k poštenju. Vsekakor je bolje porabiti 15 odstotkov za nagrado poštememu najditelju, kot izgubiti vseh 100 odstotkov, če bi bil najditelj nepošten. Za preprosta resnica žal ne gre v glavo nekaterim posameznikom. Kaj pa je hvaležnost, so taki ljudje menda docela pozabili!

Poštenost in petnajst odstotkov...

Prvi del zgodbe je tu končan in začne se drugi. Naslednjega dne se je najditeljica pozanimala na novomeški postaji LM, če je lastnica dobila denarnico nazaj. Na postaji jim takrat o vsej zadevi še ni bilo nič znano.

Istega dne dopoldne je obiskala najditeljica tudi Majdo, ji povedala, da je ona našla njeno denarnico in zahtevala 15 odstotkov od najdenega (kolikor pripada najditelju po zakonu). Majda, ki je dobila svoj denar nazaj, je najditeljico nesramno zavrnila, da ji ne da nobene nagrade in da jo najkrat toži, če ji ni prav!

Najditeljica je šla še enkrat vprašat na postajo LM, če ima pravico do nagrade. Miličniki so ji potrdili, da ima (po Ur. listu FLR.J. 9349) Nato je neki miličnik isto razložil po telefonu tudi Majdi. Ta je kričala tudi v telefon, češ da osebe, ki ji našla denar ne pozna itd. Miličnik je zaradi kričanja v telefon prekinil zvezo. Majda pa je kasneje povabil drugi miličnik na postajo LM.

Tudi na postaji LM, kamor je prišla v spremstvu šoferja avtobusa, se Majda ni obnašala kulturneje. Spet je kričala. Miličniki so jo mirili, ji ponudili stol, kar pa je odklonila. O najditeljici je povorila samo grdo in izrekla celo sum, da ji denarnice ne bi vrnila, če je ne bi videli tudi druge potnice itd. Po današnjih urah (kolikor časa si je mirila žive v brezplačnem stanovanju) je Majda podpisala zapisnik, v katerem piše med ostalim tudi, da Majda ne ve, kako se piše ženska, ki je našla denarnico, in da ne ve od kod je doma...

Poštenost se ne da kupiti s 15 odstotki najdenine, to je res. Poštenost pa zasluži nagrado, ker s tem še bolj izpodbuja ljudi k poštenju. Vsekakor je bolje porabiti 15 odstotkov za nagrado poštememu najditelju, kot izgubiti vseh 100 odstotkov, če bi bil najditelj nepošten. Za preprosta resnica žal ne gre v glavo nekaterim posameznikom. Kaj pa je hvaležnost, so taki ljudje menda docela pozabili!

OGLEDALO

Sevnica po letošnjem prazniku

Na komemoraciji je pri spomeniku na občinski praznik v Sevnici govoril bivši komandant Kozjanskega odreda. V svojem lepem govoru je orisal zaslug teh krajev in njihovih prebivalcev za razvoj narodno-osvobodilnega pokreta v spodnjem delu Zasavja, ki se brez tvojih izdatih podpore prebivalcev ne bi mogel tako uspešno razvijati. Dolgotrajno odobravanje je bilo najboljši dokaz, da so mu bili ljudje hvaležni za tople besede. Na tem zborovanju smo videli razen njega še sekretarja OK ZKS Novo mesto tov. Franca Pirkovčka, predsednika okrajnega odbora SZDL tov. Viktorja Zupančiča, sekretarja sekretariata za narodno obrambo IS LR Slovenije tov. Setrajčiča ter predsednike in

predstavnike sosednjih občin slikih ljudskih odborov. Delegacije vseh občinskih zvez in drugih političnih organizacij so položile k spomeniku vence, 15 motoriziranih petruj pa je noslo vence na vsa spomeniška mesta širom po občini.

Predsednik ObLO Sevnica je v torkov povelji na zakusko vse javne uslužbenke v občini.

Pred nabito polno dvorano v lojzdovski restavraciji se jim je zahvalil za dosedanj trud in jih pozval, naj v bodoče še bolj delajo v prid občanov.

Stroji za asfaltiranje so se pretekli teden že preselili k železniški postaji. Dela na trgu so zaključena, sedaj pa bodo nadaljevali z asfaltiranjem okolj postaje in vseh blokov. Tako bo

letos verjetno do kraja urejen predel od javne tehnične do lojzdovske restavracije, kjer je tudi največ prometa.

Pretekli teden se je mudila v Jugoslavijo indonezijska gospodarska delegacija. Člani delegacije so se posebej zanimali za možnost pomoči tukajšnjih strokovnjakov pri gradnji tovarne tanina v Indoneziji, ki bi jo tam gradila naša država. To pomoč so jim obljubili.

21. slušatelj revizorskega tečaja, ki ga je organiziral občinski svet Svoboda in prosvetnih društev v Sevnici preteklo nedeljo, se je poveljno izrazil o taki obliki pomoči podedelkim igralnim skupinam. Bodoči revizorji odskih del v naših vaseh pravijo, da bi moralo biti tako organizirane pomoči še več. Razveseljiv je tudi program, ki ga bodo v letošnjem sezoni izvajali naši amaterski odrli, saj ne vsebuje skoraj nič več tistih starih, jokavih ljudskih iger, temveč večina napredna, vzgojna dela sodobnih avtorjev.

Pohvale in priznanja požrtvovalnim občanom

Na svečan akademiji pretekli torkov in na slavnostni seji ObLO v sredo, jutraj je predsednik Občinskega ljudskega odbora tovarši Karel Kolman podelil nekaterim delovnim in požrtvovalnim občanom lepo izdelane umetniške fotografije objektov, za katerih zgraditev so imeli posamezniki največ zaslug. Tako so bili v torkov zvečer javno nagradjeni tovarši: **Vendelj Fleko** za zasluge pri gradnji ceste na Lisco, **Jože Durn** za uspešen razvoj Mizarne zadruge v Sevnici in **Miro Gošnik** za zgraditev taborniškega doma v Sevnici. Na seji ObLO v sredo jutraj pa so dobili javna priznanja tovarši: **Lojze Motore** za delo pri gradnji trgovsko-stanovanjskega bloka, **Peter Rutar** iz Zavrataca za zgraditev ceste in elektrifikacijo, **Jernej Zupan** s Kala za delo pri elektrifikaciji ter **Jože Smodej** za delo pri gasilskem domu v Sevnici.

DVE IZ PODBOČJA

Osemletki v Podbočju obiskuje letos 274 učencev, lani pa jih je le 249. Učnih moči imajo 8, prav toliko pa tudi oddelkov. Manjkajo jim predmetni učitelji za matematiko, fiziko in slovenščino; zdaj namreč poučujejo te predmete osnovnošolski učitelji.

Šolska zadruga je pridelala veliko čebule, krompirja in drugega. Pri delovno bo do prodajali, ampak jih nameravajo porabiti za kuhanje toplih obrokov, ki naj bi jih vsaj pozimi namesto malice dobivali šolarji iz oddaljenih krajev. Šolarji so prihajali na šolski vrh tudi med počitnicami. Za drugarji in vodstvo razmišljajo, če naj bi v bodoče še sadili toliko raznolike rastline ali bi se omejili na manj. Šolska zadruga je namreč s svojim zgledom že izpodbudila ljubeča da so začeli saditi in sejati nekatere nove rastline, hkrati pa jim je pokazala, da se na sodoben način obdelovanja zemlje lahko več pridelava.

V tem šolskem letu nameravajo posaditi več ribčevca in ostalih rastlin, katerih sadove bodo porabili za kuhanje sadnih sokov. Šola ima za gospodinjstvo potik dva sovčnika. Lani so pripravili 150 l soka samo iz grozdja, 40 l marmelade, vložili pa so še okoli 60 l zelenjave. Podobno in še več nameravajo pripraviti tudi letos.

Gospodinjstva se pa ne uče samo šolarji, ampak tudi dekleta in žene — te seveda na posebnih zimskih tečajih. Pokazalo se je, da se žene ne zanimajo več samo za kuhanje, ampak z veseljem poslušajo tudi predavanja iz drugih področij (zdravstva itd.). Zaradi velikega zanimanja žena za tečaje jih bodo nekaj organiziral tudi to zimo.

Zalostno je v mestu odjeknila vest o smrti Ade Ivanetičeve. Se v sedemdesetem letu življenja je do zadnje ure živela v najstarejšem stiku z mladino. Dan za dnem so v njen lepi cvetni dom prihajali učenci in učenke od tistih iz osnovne šole do onih pred vo-

ličko maturo. Po priznani, svojiski učni metodi jim je nudila solidno znanje nemškega jezika, za svoje delo pa je prejela skromno, skoraj neznamenito plačilo. Svojam učencem ni bila le učiteljica, temveč tudi najboljša svetovalka. Zadnja leta je poučevala tudi na večerni šoli za odrasle. Pred 70 leti se je rodila v

učiteljski družini in z njo je kot mlada učiteljica prišla v Novo mesto. Poučevala je v nekdanji meščanski šoli pod Kapiteljem (sedanji Zdravstveni dom), kasneje je učila na novomeški dekliški osnovni šoli. Rada je tudi nastopala na gledališkem odru mestne filialnice. Bila je napredna Slovenka. Ker je bila skrbna mati in je imela tri sinove, je morala službo pustiti. Kako pravilna je bila njena vzgoja, se je videlo med NOB, saj so vsi trije sinovi z očetom vred odšli v partizane, sama pa je trpela in stradala doma. Po vojni so neumorno delo, gospodinjstvo in skrb za družino počasi in neopazno začeli izpodkopavati njeno zdravje. Dostikrat so ji domači in pri-

jetelji svetovali, naj prepusti delo mlajšim rokam, toda ni odnehala. »Pustite me z njimi, tako rada jim pomagam, tako zelo moji so! Brez njih bi mi bilo zelo pustilo!«

Odprta srce je imela tudi za skrb, težave in brskosti stotih številnih znancev in prijateljev in tudi do docela tuje ljudi. Z vsemi je sočustvovala, trpela in jim pomagala. Skrbna in razumna žena, v vroči ljubezni izgovorajoča mati, mila in sposobna učiteljica — vsa prekaljena z napredno miselnostjo — to je bil tiki pokojni Ade Ivanetičeve.

Vsi njeni znanci, prijatelji in učenke in učenci jo bo mo v hvalnih srcih ohranili v trajnem spominu!

Novomeška kronika

Kandijski vrtec bo skoro gotov. Zadnja obrtniška dela so pred koncem in v začetku oktobra bodo že začeli nameščati opremo. Upamo, da bo do konca prihodnjega meseca vse gotovo, da bo lahko vrtec sprejel otroke, saj mnogi na to že konaj čakajo.

Vrhovčeva ulica je zadnje leto dobila povsem novo lice. Nekaj nizke in slabe hiše so sedanji lastniki popravili ali pa zgradili na novo. Tako se je tudi eden najstarejših predelov mesta lepo moderniziral.

Otroški igrališče za barakami pred Okrajem je zelo zapuščen. Polomjeni gugalniki, konički, ogromne luče, pred gugalnicami in vrtiljakom, s travo porasli peskovnik, pač niso primeren prostor za igranje otrok. Razen tega je tu edino otroško igrališče v mestu. Dan za dnem prihajajo stariši s svojimi otroki tja in ker zaradi velikih ljudskih množic ne morejo do gugalnice ali vrtiljaka, jim ne preostane drugega, kot da se igrajo morje in vanj mečejo kamenje in travo. Nekdo bi moral poskrbeti za to, da bi morje izsušili, gugalnice popravili in prostor posipali s peskom. Svoječa je bilo tu ugodno igrališče.

Nova dvižna stropa tovarne zdravil »Krika« je bila te dni gotova. Vanjo so se vselili razni odetki tovarne: pakirnice, proizvodnja in nekateri drugi, razen tega pa bo v njej nekaj pisarn in laboratorijev. Občutna krivota proizvodnih in pisarniških prostorov se je tako v »Kriko« omilila.

V zgodnjih jutranjih urah je bil ponedeljkov živiliški trg dobro založen, pozneje pa je že zmanjkalo tega ali onega. Za jauti pa je bilo ravno narobe: jutraj so jih ženske akcije v košare, kamor pa, ko se je cena menda ustala, so jih začele prodajati po 29 in 30 din. Solato so prodajali po 30-40 din kg, ribol po 40-50 din, kumare po 30 din kg, Gobe — jurčki so bili po 200 din kg, paradižniki po 30 din kg, paprika po 30 din, broskove po 100 din, hruške po 35 din, jabolka po 40-50 din, grozdje po 100-120 din.

Povpraševanje po rožah je bilo tokrat izredno, saj so bile vse prodane. Prodajali so kot običajno tudi plestenje, lončene izdelke in okrasne predmete.

Gibanje prebivalstva: rodila sta: Štefka Jurčič iz Kettejevega drevoreda 46 — dečka, in Anica Avsec s Trdinove 4 — dečko.

Poročili so se: dr. Aleksander Pataki, zdravnik iz Zagreba, in Dušana Smodej, študentka iz Pučjeve 31, Miran Resnik, št. klarski pomočnik s Razgovika 1, in Marija Skoba, uslužbenka s Ceste komandanta Staneta 4.

Umrli je znana Novomeščanka in učiteljica nemščine Ada Ivanetičeve s Ceste herojev, stara 70 let.

Osnovna šola za izobraževanje odraslih v Novem mestu

vabi odrasle z nedokončano popolno osnovno šolo ali nedokončano nižjo gimnazijo, naj se vpišejo v to šolo. Vpisovanje za šolsko leto 1960/61 je vsak delavnik v pisarni I. osnovne šole v Novem mestu od 8. do 12. ure vse do konca septembra.

Pogoj: najnižja starost za vpis je 17 let.

Pri vpisu mora kandidat predložiti prijavo, izpisek iz matičnega lista, zadnje sprečevalo in mora plačati vpisnino. Vse druge informacije dobite pri vpisu.

INFORMATIVNI SESTANEK VSEH SLUŠATELJEV

bo v soboto, 1. oktobra, ob 16. uri v šoli.

Pouk se bo pričel v ponedeljek, 3. oktobra 1960.

IZ ŠENTJERNEJA IN OKOLICE

Gozdno čepo Smarje — Ban gradil OKP Novo mesto s pomočjo arestev iz gozdnega sklada OLO Novo mesto. Ko bo dograjena, bo omogočen posek lesa v dolezi nedostopnih področjih okoli Javorčice in Bana, ki so porasla z bujnim gozdom. Razen tega bosta tudi vsi Javorčica in Ban, ki sta bili do sleske skoraj odrezane od sveta, dobili dobro komunikacijo. Dva do trije kilometri ceste bodo izročni prometu še letos.

Elektrika je zasvetila letos v vaseh Zameško, Mrševa vas, Hrvaški brod in Čisti breg. Elektrifikacijski odbor, ki je delal vodil, zaslužni po pohvalo. Vsačani so v vseh vaseh pridno pomagali in sami veliko prispevali. Dobili so le 1 milijon din pomoči, vse ostalo pa so prispevali sami. Elektriko zdaj s pridom uporabljajo.

Letos so popravili mnogo vaških cest in potov na področju

Slavje v Veliki Loki

Osnovna organizacija ZVVI v Veliki Loki je v nedeljo, 4. septembra, svečano proslavila 15-letnico osvoboditve. Na lepem slavju se je sešlo prebivalstvo in s člani ZB in ZVVI obujalo spomine na slavne dni NOB.

Ob 14. uri smo se zbrali pred spomenikom heroju Vinko Simončiču-Gašperju. Predsednik trebanjske občine Ciril Bukovec, ki je hkrati tudi predsednik ZVVI v Veliki Loki, je v nagovoru živo prikazal zgodovino NOB ter se spomnil vseh žrtv, ki so dale življenja za svobodo. Med prvimi je bil tudi narodni heroj Vinko Simončič-Gašper, ki se je ključu Partije rasko odzval in se boril za lepše življenje. Žal pa ga ni dočakal.

Petnajsta obletnica osvoboditve izkazuje tudi uspehe, na katere smo lahko ponosni. Po vojni je Catež z okolico začel obnavljati požgane in porušene domove. Zrasla je tudi nova šola, zdaj pa gradijo vodovod. Tajnik ZVVI tov. Veber je nato položil venec ob spomenik heroja, navzoči pa smo počastili njegov spomin z enolitnim molkom.

Bo svečanemu delu proslave in bila zabavna prireditve. Ivanka Miklič

Slavje Otočca ob Krki

23. septembra 1942 so zaradi izdaje Italijan zajeli v Beceletovi jami pri Občini domačine, Vinka Koda, Fani Virantova, Meri Becelcova, Alojza Gregoričeva, Sajeveča dva — moža in ženo in še nekaj borec iz drugih krajev: Mirka Grabnerja, Medvedova dva — očeta in sina — ter Kotarja. Narodni heroj Vinko Paderiški jim ni prišel živ v roke. Sajeveč partizane so priznali v šolo v Otočcu, jih mučili in naslednjega dne na koncu vasi ustrelili. V spomin na ta žalostni dogodek so si izbrali prebivalci v Otočcu in okolici ta dan za svoj krajevni praznik.

OTOČEC DANES

Goščišče Grad Otočec bo imelo predvidoma za mesec rekorden promet — 10 milijonov dinarjev. Lani je imelo goščišče celo leto le 24 milijonov dinarjev prometa. Glede na lansko nizko realizacijo so povečali letošnji plan na 41 milijonov 100.000 dinarjev. Predvideni promet, se pravi letni plan, je do-

V Piščech je novo

Sadna letina na piščekem koncu bo letos resda srednja, zato bo za pridelate kvalitetenjši. Pomladanska poseba je pridelala skoraj vse sadje in vino grude, le hruškam je prizanesla. Teh je bilo letos res veliko, saj jih je KZ Pišče prodala že 8 vagonov. Vaega sadja bo za odkup približno 12 vagonov. Pogodbe so že sklenjene. Odkupe cene sadja so: hruške od 20 do 26 din, broskove (vinogradniške) od 30 do 35 din, jabolka od 18 do 22 din.

Pokopali smrt Pirnarjevega Franca iz Zbur

10. septembra je bil pogreb znanega aktivista Franca Pirnarja iz Zbur. Na zadnji poti ga je spremljalo razen številnih sorodnikov, prijateljev in znancev tudi šolska mladina ter prebivalstvo in bližnji delavci okolice. Člani ZB, SZDL, gasilci in ostale organizacije iz Smarjete so mu kot aktivistu izkazali vso čast in se poslednjič poklonili njegovemu spominu. V spreduhu je igrala novomeška godba, povelj PD Dušan Jereb pa so zapeli nekaj ganljivih žalostink. Pokojnik je bil član vseh množičnih organizacij in je do zadnjega v njih aktivno sodeloval. Kot dober in vreden član teh organizacij bo ostalim sodelavcem ostal še dolgo v spominu.

Naši novi naročniki

Tone Razdrh, tovarna »Sava«, Kranj; Dragica Kompare, Cesta bratstva in enotnosti 76, Metlika; Ivan Čemas, Kristanova 6, Novo mesto; Vlado Ocvirk, Gubčeva 15-KGP, Novo mesto; Tone Knez, Hotemže 31, Predvor; Metka Stražberger, Tupaličev 38, Predvor; Anton Mirgole, Kleonovik 35, Skočjan; Franc Pelko, Ustje 65, Smarjno pri Litnji; Andrej Forič, Telče 5, Tržišče; Anton Zupančič, Slanški vrh 12, Tržišče.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Redenski koledar

Petek, 23. septembra — Slavica Petek, 23. septembra — Slavica Sobota, 24. septembra — Nadja Nedelja, 25. septembra — Uroš Ponedeljek, 26. septembra — Justa Torek, 27. septembra — Radmila Sreda, 28. septembra — Vencislav

KINO

Crnoemelj: 23. in 25. IX. ameriški barvni film »Čaj in simpatija«; 27. in 29. IX. amer. barvni film »Cas življenja«.

Dol. Toplice: 24. in 25. IX. franc. film »Sakramenska kričja«; 26. in 29. IX. barvni film »Dama in pozepluh«.

Kostanjevica: 25. IX. ital.-japon. barvni film »Madame Butterfly«; 26. IX. ital. film »Cabirijine noči«.

Metlika: 22. IX. »Pot v Bamsdorf«; 24. in 25. IX. »Moj stric«.

Mokronog: 24. in 25. IX. ameriški film »Interpol«.

Novo mesto »Krika«: od 23. do 25. IX. francoski barvni film »Zena in njena igračka«; od 27. do 29. IX. francoski film »Taki in prikolice«.

Semič: 23. IX. kitajski film »Cirkus«.

Senovo: 24. in 25. IX. italijanski film »Vstajenje«; 26. in 29. IX. jugoslovanski film »Zvezda potuje na jugu«.

Sevnica: 24. in 25. IX. ameriški film »Zvezda je rojena«.

Trebnje: 24. in 25. IX. ameriški barvni film »Kleopatra«. Predstavila v nedeljo ob 14. in 16. in 18.30.

Zužemberk: 25. IX. švedski film: »Velika avantura«.

MAKLOGLASI

PROJAM MOPED »Colibri« v dobrem stanju. Naslov v upravi lista (1205-60).

PROJAM zložljivo železno posteljo in leseno mizo. Rozman Alojzija, Glavni trg 4. Novo mesto.

NSVO — MAKSI 175 cm, prevoznih 2700 km (izdelava 1960), prodam. Pate Ivan, Dol. Kamence št. 39. P. Novo mesto.

POČENI PROJAM sobno pohištvo iz mehkega lesa. Polize se pri hišniku, Jerebova 26.

ISCEM GOSPODINJSKO POMOČNIKO k trilateralni družini — tako. Hadri, Kristanova 12. Novo mesto.

FANTA, KI ZELI DELATI v valjenem mlinu, mirnega in poštenega, sprejme idin Kovacič, Novo mesto.

TAKOJ SPREJMEMO v uk vajenka. Pogoj osemletka. »Fototehnik«, Novo mesto.

IZGUBLJENA JE BILA RDEČA otroška lopica od gimnazije do pokopališča. Vrnete je Polidetu Cigliaru, Cvilbarjeva 6.

13. SEPTEMBRA sem našla žensko uro. Dobi se pri Smonkar, Partizanska 7, Novo mesto.

V SOBOTO, 17. septembra, sem izgubila zapušeno uro (okroglo, s širnim jermenikom) na poti od Grma do Novega mesta. Obiskala sem trgovino »Sadje«, mlekarno, špecijarijo, pekarijo in gostišče Breg. Polštenega najditelja prosim, naj jo vrne proti nagradi na upravo Dolenjskega lista.

OBVESTILA

PROJAM dobro ohranjen vinski sod 1650 l. Gorenc Franc, Cesta herojev 48, Novo mesto.

VO ZELO UGODNI CENI prodam: novo hišo s vrtom na Ratežu št. 21.

SCEMO KUHARIKO za obratno menzo. Interesente naj se javijo do 30. septembra v upravi Industrije obutve, Novo mesto.

KOMERCIALISTA

Upravni odbor Otroškega vrtca, Kandija RAZPIS

Casopisno založništvo podjetje **GOSPODARSKI VESTNIK** v Ljubljani razpisuje delovno mesto **KOMERCIALISTA**

Pogoj: ustrezna strokovna izobrazba po možnosti iz prakse v časopisno-založniški delavnosti. Prav tako sprejemni testi.

VEČ POVERLJENIKOV na področju Ljubljane, Maribora, Celja, Kranja, Novega mesta in Kopra. Nagrajevanje po učinku. Podrobna pojasnila bodo zainteresirani pri tiskovni GOSPODARSKA VESTNIKA, Ljubljana, Beethovnova ul. 19/II.

RAZPIS DELOVNEGA MESTA

Automoto društvo Novo mesto, Ragnavska cesta, zapoli takoj administrativno pisarniško mesto za redno ali honorarno delovno razmerje. Podrobnejše podatke bodo zainteresirani v pisarni društva na Ragnovskih cestih.

Gimnazija za odrasle v Novem mestu

Pri gimnaziji v Novem mestu bo v šolskem letu 1960-61

NOVO MESTO

V času od 12. do 19. septembra je bilo rojenih 17 dečkov in 12 deklic.

Poročila sta se: Alojz Blatinik, delavec in Hilda Oblisk, kmetovka, oba iz Prečne.

Umrli sta: Felcer Stajdohar, kmetovalec iz Obria, star 68 let in Janez Vidmar, kmetovalec iz Uršnih sel star 75 let.

IZ NOVOMEŠKE NARODNEŠTVA

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Bartolj iz Dol, Straže — dečka, Jožica Jančević iz Dol, Brezovice — dečka, Slavka Starčič iz Gradca — dečka, Marija Gam iz Zališa — dečka, Ema Habina s Selca — dečka, Jožeta Kulovec s Podgrada — dečka, Frančiška Zupančič iz Marjanje vasi — dečko, Marija Pišper iz Briljana — dečka, Doroteja Pavlin iz Straže — dečko, Marija Blažič iz Žihovega sela — dečko in dečka, Katarina Prus iz Metlike — dečko, Pavlina Bratševac iz Trebnje — dečka, Doroteja Pavlin s Cateže — dečka, Rozalija Kolbr iz Dobrave — dečko, Ana Rapuš iz Gorenje vasi — dečko, Štefka

osnovna gimnazija za odrasle

po posebnem učnem načrtu. Kandidati, ki se nameravajo vpisati, naj prijavijo za vpis priloge sprečevalo o dokončani osnovni šoli, bivši nižji gimnaziji ali osemletki in potrdilo podjetja o zaposlitvi.

Vpisovanje je vsak dan od 8. do 12. ure v gimnazijski pisarni. Skupni sestanek bo 30. septembra ob 5. uri popoldne v I. nadstropju gimnazijske stavbe.

RAVNATELJSTVO GIMNAZIJE V NOVEM MESTU

Mojstrski izpiti

Okrajna obrtna zbornica v Novem mestu sporoča vsem zainteresiranim, da bodo mojstrski izpiti novembra 1960. Rok za vlaganje prijav je do 15. oktobra 1960. Pred izpitom bodo pozvani vsi kandidati na razgovor zaradi obdelave predvidenega programa. Okrajna obrtna zbornica, Novo mesto

STARŠEMI

Vsi starši, kateri bi radi dali otroku (od 3. leta dalje) v kandijski otroški vrtci, naj pošljijo prijavo do 1. oktobra Stanovanjski skupnosti, Novo mesto. V prijavi naj bo navedeno, od katere ure dopoldne ali popoldne se bodo otroci zadrževali v vrtcu, posebej pa, če želijo, da bi otrok v vrtcu tudi kosil.

GIBANJE PREBIVALSTVA

NOVO MESTO

V času od 12. do 19. septembra je bilo rojenih 17 dečkov in 12 deklic.

Poročila sta se: Alojz Blatinik, delavec in Hilda Oblisk, kmetovka, oba iz Prečne.

Umrli sta: Felcer Stajdohar, kmetovalec iz Obria, star 68 let in Janez Vidmar, kmetovalec iz Uršnih sel star 75 let.

KRONIKA NESREC

Pretekli teden so se ponorečili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Ivana Rozmana, delavca iz Kočevja, je v Koprivniku nekdo udaril s polenom po glavi. Kristina Kibina, žena kmetovalec iz Vel. Poljana, je neredno stopila na st. pokškodovano levo koleno. Amalija Marteanec, gospodinja iz Kopra, je padla in si pokškodovala desno nogo. Na Janika Miketiča posestnika iz Gošča, je skočil kon in mu pokškodoval levo roko. Franca Sajeta, delavca iz Dol, Kamenjca, je nekdo z nožem sunil v prsni koš.

Prisrčna hvala!

Krajevni odbor razpravlja na svojih sejah največ o oporotvju plačila raznih davkov, otrokov za bolnišnico in podobnem, čeprav so za vas največji problemi slaba pota. Tudi vodovoda še nimajo povsod. Malo več dela OKO, samoprispevkov ter prostovoljnega dela vseh vaščanov — in pitna voda bo tu, pa tudi pota bodo popravljene! Seveda pa bodo vaščani še pili slabo vodo in vozili po slabih potih, če bodo le govorili: »Delaj ti, ki si odborščik!« ali pa samo čakali, da se bo vse naredilo samo.

Vsak človek lahko zbolí za tuberkulozo!

Vsak človek naj se zato bori proti naši skupni zahrbtni morilki — tuberkulozi!

Hvala in spoštovanje vsem zdravstvenim delavcem in vsem ostalim, ki se zato tudi žrtvujejo!

Posebno toplo hvalo in spoštovanje izrekamo primariju tovaršini dr. Ivo Smrečniku ter medicinski sestri tovaršici Hermiji Heraković — Kračohinji, ki že mnogo let v Beli krajini vlagata ves svoj napen in žrtvujeta tudi lastno zdravje za nas v borbi proti tuberkulozi.

V Dobovi spet nekaj novih stanovanj

Podjetje za popravilo vozov v Dobovi gradi stanovanjsko zgradbo, v kateri bodo 4 družinska stanovanja in 2 samski stanovanji. Gradbena dela so že končana, obrtniška pa bodo predvidoma v novembu. Gradi jih »Gradbenik« Brezice, stala pa bodo okoli 23 milijonov dinarjev. Nova stanovanja bodo prizidana na desni strani za družnega doma, na levi strani pa bo v bližnji bodočnosti prizidal prav toliko stanovanj tu ObLO Brežice za svoje potrebe v Dobovi.

GOSTILNA VIDRIH OTOČEC

ZA KRAJEVNI PRAZNIK OTOČCA PRISRČNO ČESTITA VSEM SVOJIM GOSTOM IN OSTALEMU PREBIVALSTVU

Osnovna šola za izobraževanje odraslih v Novem mestu

vabi odrasle z nedokončano popolno osnovno šolo ali nedokončano nižjo gimnazijo, naj se vpišejo v to šolo. Vpisovanje za šolsko leto 1960/61 je vsak delavnik v pisarni I. osnovne šole v Novem mestu od 8. do 12. ure vse do konca septembra.

Pogoj: najnižja starost za vpis je 17 let.

Pri vpisu mora kandidat predložiti prijavo, izpisek iz matičnega lista, zadnje sprečevalo in mora plačati vpisnino. Vse druge informacije dobite pri vpisu.

INFORMATIVNI SESTANEK VSEH SLUŠATELJEV bo v soboto, 1. oktobra, ob 16. uri v šoli.

Pouk se bo pričel v ponedeljek, 3. oktobra 1960.

Naši novi naročniki

Tone Razdrh, tovarna »Sava«, Kranj; Dragica Kompare, Cesta bratstva in enotnosti 76, Metlika; Ivan Čemas, Kristanova 6, Novo mesto; Vlado Ocvirk, Gubčeva 15-KGP, Novo mesto; Tone Knez, Hotemže 31, Predvor; Metka Stražberger, Tupaličev 38, Predvor; Anton Mirgole, Kleonovik 35, Skočjan; Franc Pelko, Ustje 65, Smarjno pri Litnji; Andrej Forič, Telče 5, Tržišče; Anton Zupančič, Slanški vrh 12, Tržišče.

V h

REPORTAŽA IZ 21. STOLETJA

5

POGLED V PRIHODNOST

Dolina Krke — po- slastica filmarjev

FILM »RIMSKA SUZ-
NJA« je začelo snemati
v začetku tega meseca v
dolini Krke in seveda tu-
di v Otočcu in okolici ita-
lijanske filmske podjetje
Atlantica cinematografica.
Glavno vlogo igra Rossa-
na Podestà. Film bodo
snemali na Otočcu 40 dni.
Vsa ekipa, ki šteje okoli
80 članov, je nastanjena
v gostišču Grad Otočec,
kjer so zasedli vse sobe.
Filmarji so tudi zabili Vi-
drihove kolesce z deskami
in uredili v njem krasno
dvorano, kjer snemajo ob
slabem vremenu. Vašane
Otočca in okolice bodo
spet porabili za vojake in
jezdece. Kakor vidimo,
tudi filmska podjetja s
pomočjo Društva filma
vedno bolj spoznavajo,
cenijo in tudi izkoriščajo
lepoto Dolenjske, pred-
vsem pa doline Krke.

Stari gost

Neki podjetni hotelj je pre-
uredil bivšo mestno jetnšnico
v dolini Walders v Norveški
in kromforten hotel. Ob otvorit-
vi hotela je stopil pred prvega
gosta, se mu globoko prikloni,
mu zaželel dobrodoščilo in ga
vljudno zaprosil, naj mu kaže
to mesto in preživi v hotelu ne-
kaj dni brezplačno.

Gost je bil zelo ginen. Od
srca rad je sprejel to povabilo
in pristavil: »Veste, ko sem bil
središče tukaj, sem v tej zgradbi
tudi brezplačno prebil šest me-
secev—zaradi poverbe.«

Dopisujte v v DOLENJSKI LIST!

V bližini velikega jezera v
ZDA so te dni učeli silno red-
ko živati — žilvo-krkodila, ne-
kakošno predpotopno žival. Na
sliki jo je videti, ko jo je
prejel v varstvo direktor zo-
ološkega vrta v Tulisi Hugh
Davis. Žival je po ugotovitvi
strokovnjakov stara okrog 80
let, tehta pa 80 kg. Je, kot
rečeno, zelo redka in skoraj
že popolnoma izumrila.

Profesor Roger Suzner,
glavni znanstveni ekspedicije na
Grönlandu, skuša po posebni
metodi ugotoviti starost po-
samenih plasti ledu. Na sliki
ga vidimo, ko se ukvarja s
svojnimi poskusi sredi večnega
ledu blizu severnega tečaja.
Delo ekspedicije sodi v sklop
znanstvenih raziskovanj v sve-
tovenem znanstvenem letu, po-
daljšanjem še za eno leto (1950).

Lorraine Anichondo iz Kern-
villeja v Kaliforniji (na sliki) je
med vožnjo po avtomobilski
cepi odvrnila iz avtomobila za-
vitok odpadkov. Videl jo je
službovalci prometni policist in
jo prijavil sodišču, ki je ženo
obsojilo, da mora vzdrževati ce-
sno nabirati omajne vreče odpad-
kov in jih prenesti kot dokaz
na sodišče ali pa naj bi šla
sedet za mesc dni v zapor ali
plačati 150 dolarjev. Na sliki
jo vidimo, kako nabira vsebino
za svojih 11 vreč, nadzoruje
pa jo stražnik. Morda bi bilo
prav, če bi podobno kazeno uve-
dili tudi pri nas!

Filmski festival v Benetkah:
vsi so pričakovali, da bo na-
stalo za najboljšo igralko
dobila ena izmed zvezd na sli-
ki (od leve proti desni) pro-
ducent Angelo Rizzoli s tremi
glavnicami igralkami filma
»Adia in tovarišice« — Gina
Rovera, Emmanuelle Riva in
Sandra Milo. Na splošno pre-
senečenje pa so to na grado
podelili igralki Shirley Mac-
Laine.

Ta motor oz. raketa pa bo po-
magala uresničiti fantastične,
za naše današnje pojme resni-
čno neverjetne naloge — med-
zvezdne polete.

Že skoraj pol stoletja je mi-
nilo, ko je znanost stopila v po-
polnoma novo dobo razvoja: teo-
rija je prehitela prakso in ji
začela kazati pot. Parni stroj so
najprej izdelali v kovini, šele
potem so ga »obdelali« teore-
tično. Najnovejši motor sodobne-
ga hitrega letala — reaktivni
motor — se je najprej pojavil
v strunnih vrstah matematič-
nih formul, šele nato je bil
uresničen v kovini. V našem
času sta praktično nemogoča
kakršni koli rešitvi izum in
odkritje, če nista prej podvrže-
na resni tehnčni obdelavi.

Znanstveniki-teoretiki sredine
20. stoletja so v osnovi že pre-
računali konstrukcijo medplane-
tarnih raket, pota njihovih pole-
tov, možnosti komunikacij in
oskrbe astronautov. Toda med-
planetarni polet še ni uresnič-
en. Mi pa vsi, vse človeštvo,
sanjamo, kdaj bo uresničen ta
polet na sosedne svetove. Tako
bodo tudi znanstveniki 21. sto-
letja, ki bodo zaključili vse te
urečene preračune, sanjali o
praktični uresnitvi poleta med
zvezdami.

Naj takoj poudarim, da bo ta
naloge neprimerno bolj zaplet-
ena in veličastna, kakor ostva-
ritev medplanetarnih poletov.
Sploh si ne moremo zamisliti,
kakšni veličani bodo ti ljudje
21. stoletja, kar zadeva uresni-
čitev sanj, ki jih bodo sanjali!

»NAJBILJIZA« ZVEZDA

Da prikažem veličastnost te
naloge, naj povem le nekaj šte-
vil. Kot veste, potrebuje svetlo-
loba od Proksime, nam najbliž-
jega sončnega sestava — skrom-
ne zvezdice, vidne z južne polo-
be — 4,27 leta, da pride do
nas! Svetloba pa preleti v se-
kundni velikanske razdalje —
300.000 kilometrov!

Če bi hoteli predstaviti, upo-
števajoč merilo, vzajemno raz-
poreditev našega sončnega se-
stava in Proksime, bi morali
vzeti 30 kilometrov dolg list pa-
pirja! V enem ogli tega lista
bi začrtali naš sončni sestav v
obliki kroga, s premerom malo
manj kot pet milijonov. Sonca
ne bi mogli zarišati — nje-
gov premer v takem merilu bi
bil komaj delček mikrona. Na
drugem koncu lista, 30 kilome-
trov od našega kroga, pa bi
postavili drugo, prav tako skoraj
nevidno piko in napisali ob
njej lepo ime: »Proksima«.

Zdaj si pa lahko zamislite, kaj
pomeni — medzvezdni polet.
Verjetno bodo za osnovo med-
zvezdne ladje uporabili enega
od spremljevalcev Saturna in
Jupitru ali pa morebiti velik
asteroid. Nani bodo poslali
ustrezno količino protislovni
zgradili »letalski motor in lepa-
no« — »letalsko telo«.

stilo svojo večno pot v našem
sončnem sestavu in se poglavo
v črno brezno vesolja. Kajpak
ne »celica zgoravanja« ne »šoba«
tega motorja ne bosta prav nič
podobna temu, kar poznamo v
sodobnih motorjih; po vsej ver-
jetnosti bodo to obročasta mag-
netna polja, ki bodo uravnava-
la potoke materije in fotonov.
Reaktivni tok, oziroma reaktivni
žarki, ki jih bo bruhalo iz
sebe medzvezdna ladja, bodo
tako močni, da celo iz razdalje
milijon kilometrov sežgali vse
živo, če bi dosegli Zemljo. Prav
zato bo kozmodrom za med-
zvezdne polete tako daleč od
Zemlje.

Z zemlje bodo s silno zaplet-
enimi napravami opazovali po-
let fotonске rakete. Danes še ne
vemo, kako bo mogoče ohraniti

stik z njo, kajti njena hitrost
bo močno blizu skrajni možno-
sti v naravi, to je hitrost svet-
lobe v praznem prostoru in hi-
trosti radijskih valov, 250 do 280
tisoč kilometrov na sekundo bo
preletela naša vesoljska ladja,
če bo »pokurila« v motorjih 99
odstotkov svoje tvarine, prvo
stopnjo rakete, da tako rečem.
Zato bo verjeno pretrgana vsa-
ka zveza Zemlje z njenim
zvezdnim oglednikom brž ko bo
motor vključen.

Minjlo bo deset, petnajst let.
In spet se bo v črnih prepadih
kozmosa pokazala svetla: s fan-
tastično hitrostjo Zemlja se bli-
žajoča zvezda; silila bo proti
našemu sončnemu sestavu s
svojo energetsko svetlobo, po-
let fotonске rakete. Danes še ne
vemo, kako bo mogoče ohraniti

fotonski motor za zaviranje. Ne-
kaj drznih manevrov in ladja
bo zaplula v eno od možnih or-
bit in znova postala član naše-
ga osončja.

Jaz ne mislim, da bi 21. sto-
letje moglo uresničiti ta polet.
Da pa bodo znanstveniki tega
stoletja preračunali pota med
zvezdnih potovanj, sestavili na-
drobne načrte, podvržli mate-
matični analizi vse posamezno-
sti te danes še fantastične na-
mere, sem trdno prepričan. In
kakor mi, ki smo osvojili vse
celine, sanjamo zdaj o prvem
poletu na Luno, tako bodo ljud-
je 21. stoletja osvojili vse pla-
nete našega osončja, sanjali o
tem »izletu« med zvezde.

Hitrost, ki skrajša čas

In kakšna so upanja glede
obiska zelo oddaljenih zvezd?
Danes moremo govoriti le o
takem poletu, ki bo porabil za
tja in nazaj največ 25 let, torej
na planetne sestave zvezd, ki so
od nas daleč ne več kot 9 do
10 svetlobnih let. Bržkone bi
bilo nesmotrno pošiljati na koz-
mični polet ladjo, katere potni-

ki bi se sploh ne mogli vrniti
na Zemljo ali pa bi morali pre-
živeti na potovanju vse svoje
življenje. Vendar pa glede tega
odkrijajo nove in izredno zani-
mive možnosti nekateri zaključ-
ki Einstejnove teorije relativ-
nosti.

Bistvo teh zaključkov je v
tem: ko se bo hitrost zvezdne
ladje približala hitrosti svetlo-
be, bo čas na nji tekkel počasne-
je, kakor čas na Zemlji.

Žilav starec

Najstarejši možak v Sovjetski
zvezi Ašim Dursunov iz Kirgizi-
je je nedavno dopolnil 141 let.
Za ta jubilej je uresničil svoje
»davne sanje«: kupil je namreč
avto in se gam odpeljal v Mo-
skvo z njim.

Tri milijarde je nas

Po najnovejšem poročilu
Združenih narodov je na svetu
skoraj tri milijarde ljudi. Dr-
žave, ki imajo največ prebival-
cev, si slede takole: Kitajska
669 milijonov, Indija 403 miljo-
ne, Sovjetska zveza 209 miljo-
nov in ZDA 180 milijonov.

Učiteljica, ki je učila Hruščeva

Nedavno je bila v svojem 85.
letu upokojena sovjetska uč-
teljica Lidija Sevdenco, najsta-
rejša učiteljica v Sovjetski zve-
zi. Ob tej priložnosti je prešla
odlokevje Red Lenina. Med
njenimi učenci je bil tudi Niki-
ta Hruščev.

Presenečenje okradenega

Rimljan Natalino Ferucci je
nedavno tega ves obupan ugo-
tovil, da mu je neznan žepar
med vožnjo v tramvaju izvelkel
iz žepa listino. Ko je prišel do-
mov, je še enkrat preiskal svo-
jo obleko in ugotovil, da je ne-
pripadno med tatvino listino
izgubil v njegovem žepu svoj
prestan. V listnici je bilo ti-
soč lir, zlati žeparjev prestan
pa je vreden 90 tisoč lir.

Z železnicami bi dosegli Mesec

Kaj menite, koliko je želez-
niških prog na svetu? Kar
lepa dolžina: približno 400.000
kilometrov je vse. Če bi jih
uravnali v eno samo, bi z njo
dosegli Mesec. Precej je
razlikuje širina železniških
prog. V Evropi imamo kar tri
vrste tirov: širina med tračni-
kami je v Sovjetski zvezi 1524
milimetrov, v Španiji in na
Portugalskem 1672 mm, v vseh
drugih evropskih državah pa
1435 mm.

Nič več morske bolezni

Japonski profesor Matje je
odkril novo, zelo učinkovito
zdravilo proti morski bolezni.
Preiskusili so ga že na prostov-
voljnih: v kri so jim vbrizgali
1 ccm tega zdravila, nato pa
jih vrtili v centrifugah. Nobe-
den izmed cepilencev ni dobil
morske bolezni in je bil po
enem vbrizgu zavarovan proti
njej 30 dni. Zdravilo je serijs-
ko izdelujejo.

Tihotapec z zlatom

V Hongkongu so prijeli na
letališču trgovca, ki se je zdel
carinikom precej debelejši kot
nekaj dni poprej, ko je odpo-
toval. Pregledali so ga in našli
pod obleki na telesu zlate plo-
ščice v skupni vrednosti preko
štirih milijonov dolarjev.

ZLARINČANI LOVE KORALE

Kakor na Tihem oceanu, kjer
so sto in sto kilometrov dolge
koralne sipine, imamo tudi na
majhnem jadranskem otoku
Zlariču blizu Šibenika ljudi, ki
jim je edini poklic lov na ko-
rale.

S tem lovom se Zlaričin
ukvarjajo že tri stoletja. Ne lo-
vijo pa le v Jadranskem morju

temveč tudi na obalah Egejske-
ga. V Zlariču imajo koralako
zadrugo, v kateri so vključeni
vsi, ki se ukvarjajo s »koralje-
njem«.

Posebno bogato lovišče imajo
Zlaričin v neposredni bližini.
Zlarič namreč obdaja kakih pe-
deset otokov, kjer je polno
koral, ki so jih naravoslovci
dolgo časa uvrščali med rastli-
ne. Bogata nahajališča koral so
odkrili v zadnjem času pri bli-
znem otoku Zirje, ki je »nezber-
pen rudnik« teh morskih dragu-
jev, kot pravijo domačini.

V Jadranskem morju živi ta-
ko imenovana rdeča koralca. Po-
lpih teh koral so bele barve,
ostali del koralnega »naselja«
je pa rdeč. Zunanji del koral-
ne telesa je mehak oklep, v
notranjosti pa ima trdo podlo-

go, iz katere z brušenjem izde-
lujejo okrase.

Zlaričin love koralce naj dva
načlna. Prvi, star že tri stolet-
ja, je zelo preprost: v morje
spustijo težke kose lesa, nanje
pa so privezane stare, raztrgane
mreže. To napravo vlečejo ribi-
či z ladjo po morskem dnu in
les trga koralce, ki se zapletajo
v mreže. Sodobnejši lov, ki se
vse bolj uveljavlja, je potaplja-
nje. Opremljeni z najpotrebnej-
šim orodjem in v svojih posebnih
potapljaških oblekah, gredo
lovci v naselja koral in začno
s svojim zelo težkim delom.

Zlariške koralarje prav radi
obiskujejo domači in tuji turisti
da opazujejo, kako spretni lov-
ci, domačini, prinašajo iz mor-
ske globine prgišče teh drago-
cenihi živalce.

Osvajanje morskih globin si v skorajšnji prihodnosti predstavl-
ljajo učenjaki takole: ogromni stroji, le na videz podobni sedaj-
šnjim podmornicam, bodo raziskovali morsko dno in risali nove
zemljevide doslej neznanih globin mokrihi razsežnosti...

NOVO SLIKANICO

bomo začeli objavljati sredi prihodnjega
meseca. V kratkem bomo obvestili naše
mlade bralce, o čem jim bo pripovedovala
nova, napeta slikanica v našem tedniku.
Povest »Zaklad na obali« je danes zaklju-
čena, čez nekaj tednov pa vas bomo začeli
razveseljevati z novo, zanimivo zgodbo v
slikah.

NEKAJ OKROGLIH

MED SOFERJI
»O, Boštjan, kod pa hodiš?
Tako dolgo se že nisva trčala!«

CLOVEK IN VESOLJE
»Kaj misliš, Bonifac, bo clo-
vek res odletel v vesolje?«
»Seveda bo odletel, če ne
bodo velesile svojih sporov
rešile na mirni način.«

RESITELJ
»Oh, gotovo ste se zelo mu-
čili, ko ste me reševali!« je
hvalično rekla ljubka kopal-
ka, ko se je osvobodila.
»Res sem se izmučil,« je od-
govoril rešitelj, »kajti knokau-
tirati; sem moral najprej pet
kopalcev, ko so vas tudi hote-
li rešiti...«

POZNA MOSKE
»Ti, ali je tale tvoj novi o-
boževalec dobra prička?«
»Je, je! Pred tednom dni mi
je kupil biserno ovratnico,
včeraj čudovit prstan, danes
pa mi je predlagal, da bi se
čimprej poročila.«
»Aha! Torej je začel že var-
čevati...«

TEŽAK PRIMER
»No, kaj pa je z vašim zo-
bom?«
»Votel je, tovariš zobozdrav-
nik. In ko sem sinoči večerjal
v restavraciji »Pikantna omaka«
mi je ves bišček šel v zob...«

BIFE OB AVTOCESTI
»Zakaj pa imate tako maj-
hne sendviče?«
»I zakaj? Saj veste, da av-
tobus stoji tu samo tri minu-
te!«

ZASKRBLJENA ZENA
»Panirac,« pravi žena zjut-
raj možu, ki vozi pri gradnji
gorjanske ceste, »obljubi mi,
da ne boš tako drvel kot dru-
gi šoferji!«

— Nič se ne jezi, očka, saj ne
igrava za denar...

Prihodnji teden: naš roman Modri žarek

Po daljšem iskanju nam je vendarle
uspelo dobiti primeren tekst, ki ga bodo
naši bralci res lahko z zanimanjem brali.
To je roman sovjetskega pisatelja Georgija
Volodina MODRI ŽAREK. Delo sodi v zvrst
znanstveno-fantastične književnosti, ki je
v našem času spričo silnega razvoja zna-
nosti in tehnike zato zelo priljubljena.
Volodin je sam napisal veliko število to-
vrstnih povesti, med njimi pa zavzema
MODRI ŽAREK nemara prvo mesto. Roman
se začne v poletju 1941 z odkritjem skriv-
nostne rude »sanita«, nadaljuje pa se med
vojno, po kateri se z neuspelo špijonažo
tudi zaključi. Junaki romana so geolog Tro-
pinin, njegov sin Saša ter nemški vojak
Kurt Wiener.

Bralce vabimo, da opozorijo na začetek
romana tudi svoje znance in prijatelje, ki
še ne dobivajo Dolenjskega lista na svoj
naslov. Priporočite jim, naj si naroče do-
mači časnik pri upravi Dolenjskega lista,
Novo mesto, poštni predal 33.

58. Naslednjega dopoldne so bili vsi, Bojan, Jure, Mišo, Mašin
oče in Maša v pristanišču obmorskega mesteca. Oficir in nje-
govji spremljevalci so jih pogostili. Nato je nekdo stopil v sobo
z velikim paketom. Ko ga je razgrnil, so fantje ostrmel.
»Telo je darilo za vas,« je pojasnil oficir. »Naša banka se
vam je hotela oddolžiti za to, kar ste storili za domovino.«
V paketu je bili oprema za tabor, nov šotor, posoda, gumija-
st čoln, plavuti, maske in puške za podvodni lov, žoge in vse,
kar je potrebno na taborjenju.
Fantje so kar žareli od radosti. Toda veselja se ni bilo konec.
Oficir jim je pokazal čemik, kjer je bila opisana njihova
zgodba. Nazadnje jih je povabil, naj vsako leto prihajajo na
dopust k njim. Vedno bodo dobili vsakšno pomoč, ki je bodo
potrebovali.

59. Naslednje dni je bilo v Rožnem zalivu prijetno in veselo.
Maša in njen oče sta vsak dan prihajala z motornim čolnom.
Ker so bili fantje dobro opremljeni, so zdaj vsi po vrsti lovili
ribe, rabe in nabirali školjke. Včasih pa so tudi odpluli na
izlete po morju.
Nekega večera, ko so sedeli sami pred šotorom, je Mišo na
vsem lepem vstal in snel karton z napisom »Tabor morskih
piratov« in ga vrgel v zaliv. »Veste kaj, mi nismo nobeni pirati
in tatovi,« je rekel. »Drugačen napis imam, poglejta! Odslej
bomo »Tabor zvestih pomorščakov!«
»Tako je!« sta vzdihnila Bojan in Jure. Vsi trije so se objeli.
Nato so pozno v noč prepevali. Njihova pesem se je zlivala
v šumenje morskih valov in pripovedovala o junških delih in
ljudskih do domovine.